

Absztraktkötet
Book of Abstracts

**Az ember–állat kapcsolat perspektívái III.
Perspectives of the Human-Animal Relationship III.**

**Nemzetközi Antrozoológiai konferencia
International Anthrozoology Conference**



Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kara

2024. október 3-4.

**University of Debrecen, Faculty of Education for Children and Special
Educational Needs**

3-4 October, 2024

Absztraktkötet
Book of Abstracts

Az ember–állat kapcsolat perspektívái III.
Perspectives of the Human-Animal Relationship III.

Nemzetközi Antrozoológiai konferencia
International Anthrozoology Conference

Szerkesztette:
Lovas Kiss Antal – László Borbála
Edited by
Antal Lovas Kiss – Borbála László

ISBN 978-963-490-657-5

A konferencia szervezői és az absztraktkötet kiadói:
A Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kara,
valamint
a Debreceni Egyetem Antrozoológiai Kutatócsoportja
The conference is organised and the book of abstracts is published by
University of Debrecen, Faculty of Education for Children and Special
Educational Needs
and
University of Debrecen, Anthrozoology Research Group

TARTALOMJEGYZÉK

CONTENTS



A konferencia programja	5
PLENÁRIS ELŐADÁSOK	7
Yamini NARAYANAN: Animal Suffering in Global Development and Anti-Poverty Praxis: Enforced Animal Labour in the Peripheral Capitalism of Indian Brick Kilns	7
MÉSZÁROS Csaba: Élőlények, testek és lelkek: Antropológiai reflexiók a növények, az állatok és az emberek társadalmára	9
HÓDOSY Annamária: A kutyatartás mint biohatalom	10
Vasile STĂNESCU: Bullshit: Climate Change and Greenwashing by Animal Agriculture..	11
1. SEKCIÓ: AZ EMBER-ÁLLAT VISZONY ETIKÁJA.....	12
NEMES László: Episztemikus igazságtalanság az állat-ember viszonyban.....	12
KÁNTOR Barbara: Az állat, mint kiállítási tárgy: Az állatok művészeti megjelenítésének etikai vonatkozásai	13
SZÚCS Kinga: Tölpel, a reformátor kutyája: Az ember-állat viszony ambivalens megközelítése Luther teológiájában	14
BÓDIS Zoltán: A társállattá válás szakrális szimbólumképző lehetőségei	15
2. SEKCIÓ: AZ EMBER-ÁLLAT KAPCSOLAT KULTURÁLIS KONTEXTUSAI.....	16
VARGA György: Társállati terek Magyarországon az államszocialista időszakban.....	16
MIHALOVICS Éva: Marhák, szarvasok, kerítések: Non human autonómia és térhasználat egy hegyközi legelőn	18
UJHELYI Nelli: Terítéken az állat-ember viszony: Kortárs táplálkozási szokások kulturális antropológiai vizsgálata.....	19
LOVAS KISS Antal: Kutyák és a kulturális antropológia.....	20
PANEL 3: THERAPEUTIC AND EMOTIONAL BONDS	21
Pauline JEANPIERRE: Animal Mediation and Social Bonding: A Psychosocial Study in Retirement Homes	21
Vanessa LAGUETTE: The Role of Alert Dogs in Managing Type 1 Diabetes in Children: Expectations and Behavioural Changes in Caregivers	22
Katerina BALANI: Social Learning and “Do As I Do” Training Method for Dogs Interacting with Children with Autism Spectrum Disorder	23
Sarah MÖNKEBERG: Affections in Human-Animal Relations: Three Relationship Patterns between Pets and People.....	24
PANEL 4: ETHICS, WELFARE, AND INTERSPECIES RELATIONS	25

Marius MARKUCKAS: Transhumanism and the Welfare of Non-Human Animals	25
Sara KRUSZONA-BAREŁKOWSKA: Non-human Athletes in Sports: Vision of Interspecies Harmony	26
Dagmara SIKORA: Confined Relations: Human-Animal Encounters in the Zoo	27
Mary WAKEHAM: Animal Abuse as a Strategy of Coercive Control: Safeguarding People and Animals	28
PANEL 5: ANIMAL SYMBOLISM AND INTERSPECIES NARRATIVES	29
Marta MIQUEL-BALDELLOU: Say Me, Say My Pet, Say It Together... Stephen King's Short Fiction through the Animal-Human Bond.....	29
Emna SFAIHI: The Allegory of Insects and Crab in <i>Age of Iron</i> by J.M. Coetzee	31
ZSÍROS Liza: Labelling the Other: Animality in Christina Rossetti's "Goblin Market" and Contemporary Cautionary Tales.....	32
LÁSZLÓ Borbála: Cinematic Paw Prints: The Traces of Interspecies Grief in Angie Chen's <i>This Darling Life</i> and Laurie Anderson's <i>Heart of a Dog</i>	33
PANEL 6: HYBRIDITY AND NON-HUMAN AGENCY IN SPECULATIVE FICTION	34
Viktorija LANKAUSKAITĖ: Anthrozoomorphism and Empathy in <i>Le Règne Animal</i> (2023): The Role of Film Grammar	34
BORBÍRÓ Aletta: Strange Animals: About the Cellofoids of Attila Veres' <i>Darker Outside</i>	35
Taha ALSARHAN: Beyond the Skin: Philosophical Boundaries in the Warg-World of Westeros.....	36
Inna HÄKKINEN: Narrating Non-Human Agency in Post-Chernobyl Altered Scenario: Tetiana Tikhovska's <i>Anthill</i> (2019).....	37
7. SEKCIÓ: PEDAGÓGIA, PSZICHOLÓGIA ÉS AZ ÁLLATOK	38
MEZŐ Katalin: A kreativitás filogenetikai aspektusai	38
Mészárosné GUPCSÓ Tímea: Reziliencia fejlesztésének lehetőségei állatasszisztáció segítségével az oktatásban	39
INÁNTSY-PAP Judit, PhD – Miskolczyné BOKOR Árnika: Kutyaaválasztás és társas kapcsolatok kisiskoláskorban	40
JÁNOSI Annamária: A lovasterápia pszichológiai vonatkozásai	41
ZOMBOR Márta: Állatasszisztált tanítási órák a gyakorlatban	42
8. SEKCIÓ: AZ EMBER-ÁLLAT KAPCSOLAT IRODALMI MEGKÖZELÍTÉSEI	43
VITÉZ Ferenc: Mit gondolt Vuk a halálról?	43
KIS Gábor: Ember-állat átváltozások a Harry Potter-regénysorozatban	44
GESZTELYI Hermina: Az ember-kutya kapcsolat reprezentációi a <i>Hová tűnt Hópihe?</i> című kortárs cseh kamaszregényben.....	45

BÓDIS Mira Mária: Emberek és állatok: Világok közti különbségek Szabó Magda Sziget- kék című meseregényében	46
9. SEKCIÓ: ÁLLATOK A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN ÉS AZ IRODALOMBAN	47
Amrein Tamásné MISKOLCZI Boglárka: Egy feledésbe merülő kapcsolódás reneszánsza: A madarak és emberek közötti együttműködés szerteágazó lehetőségei	47
KOVÁCS Katalin: Macskaábrázolás a francia rokokó festészetben	48
HANNOS Gábor: Az elhaló kolonialista tekintet: A táj, a farkasok és az (állat)csontok szerepe a <i>Véres délkörök</i> negyedik fejezetében	49
PANEL 10: HUMAN-ANIMAL HISTORIES	50
James AKPU: A History of the Anti-Baboon Campaign in Northern Nigeria, 1945-1963 .	50
Gabriela JARZĘBOWSKA: Farms, Animals and Interspecies Relations in Socialist Poland	51
Martin GABRIEL: Divine Red: Cochineal Insects, Humans, and Dye Production in Colonial Mexico	52
Sufail VELLAM KUNNAN: Malabari Muslims and their Goats: Devotion, Emotion and Tradition.....	53
11. SEKCIÓ: ÁLLATASSZISZTÁLT AKTIVITÁSOK	54
LAOUES-CZIMBALMOS Nóra – SZERDAHELYI Zoltán: Állatasszisztált intervenciók a mozgásfejlesztésben fogyatékos gyermekek között	54
MÜLLER Anetta: Kutyaival asszisztált terápia hatásai tanulási zavarokkal küzdő gyerekek esetében	56
ŽIDEK Peter – MÜLLER Anetta: Az állatokkal asszisztált terápia hatásai hátrányos helyzetű gyermekek esetében	58
12. SEKCIÓ: ÁLLATOK ÉS REKREÁCIÓ	60
NAGY Levente: Állatok használata a sportversenyeken: Sportolnak-e az állatok?	60
PÁLINKÁS Réka – MÜLLER Anetta: A turizmus, a kutyatartás és a fenntarthatóság kapcsolata.....	61
SZERDAHELYI Zoltán – LAOUES-CZIMBALMOS Nóra: A fizikai aktivitás vizsgálata a társállatként tartott kutyák tulajdonosainak körében.....	62
PANEL 13: ANIMALS IN LANGUAGE, ART, AND CULTURAL IMAGINATION	63
SOMOGYI Kitti: The Cultural Perception of Animals through Idioms	63
ARADI Csenge: Conceptualization of Animals in the African Folktale through the Lenses of Ubuntu Philosophy	64
Aiman KHAN: Songbirds and the Synonymous Language of Loss	65
Franziska LAUBER: Reflections on the Artwork <i>On the back of the Pig</i>	66
PANEL 14: MULTISPECIES COMMUNITIES	67

Sarah OXLEY HEANEY – Cristina ZENATO: Shark Sensation Shock: The Media’s Shark Fear Makeover!	67
Irina FRASIN: Community Cats, Special Needs Cats and Ethical Dilemmas	68
Kristine HILL: Sun, Sea, and Cats: A Multispecies Ethnography of a Colony of Cats (Felis catus) Living on the Costa del Sol, Spain	69
Noemi QUAGLIATI: Sensing a Lagoon through the Cormorant Dimension	70
Camilla TUMIDEI: Transforming Bodies and Spirits: Contemporary Practices and Rituals Surrounding Companion Animal Death	71
PANEL 15: CONFLICTS AND ETHICS IN HUMAN-ANIMAL RELATIONS	72
Elias MADZUDZO: Community Wildlife Management and Poaching Syndicates in Zimbabwe	72
Niñoval Flores PACAOL: Eco-Genetics vis-à-vis Relational Moral Psychology in Livestock Farming	73
Akashleena BASU: Knots and Knives: Human-Nonhuman Entanglements in Dhuliyan, India	74

A KONFERENCIA PROGRAMJA

CONFERENCE PROGRAMME



2024. október 3. (csütörtök) / 3 October 2024 (Thursday)

9:00-10:00	Regisztráció / Registration	
10:00-10:30	Konferencia megnyitó és köszöntő / Conference introduction and welcome	
10:30-11:30	PLENÁRIS ELŐADÁSOK / KEYNOTE LECTURES	
10:30-11:00	Yamini NARAYANAN (EN): Animal Suffering in Global Development and Anti-Poverty Praxis: Enforced Animal Labor in the Peripheral Capitalism of Indian Brick Kilns	O
18:30-19:00		
11:00-11:30	MÉSZÁROS Csaba (HU): Élőlények, testek és lelkek: Antropológiai reflexiók a növények, az állatok és az emberek társadalmára	J
11:30-13:00	Ebédszünet / Lunch break	

földszinti előadó / ground floor,
Lecture Hall
online: www.tinyurl.com/antrozoo1
jelszó / password: conference2024

földszinti előadó / ground floor, Lecture Hall online: antrozoo 1 www.tinyurl.com/antrozoo1 jelszó / password: conference2024		6. terem / Room 6 online: antrozoo 2 www.tinyurl.com/antrozoo2 jelszó / password: conference2024		7. terem / Room 7 online: antrozoo 3 www.tinyurl.com/antrozoo3 jelszó / password: conference2024		
13:00-14:20	1. szekció AZ EMBER - ÁLLAT VISZONY ETIKÁJA Szekcióvezető: MÉSZÁROS Csaba	13:00-14:20	Panel 3 THERAPEUTIC AND EMOTIONAL BONDS Chair: Vanessa LAGUETTE, Pauline JEANPIERRE	13:00-14:20	Panel 5 ANIMAL SYMBOLISM AND INTERSPECIES NARRATIVES Chair: LÁSZLÓ Borbála	
13:00-13:20	NEMES László Episztemikus igazságtalanság az állat-ember viszonyban	O	13:00-13:20 Pauline JEANPIERRE Animal Mediation and Social Bonding: A Psychosocial Study in Retirement Homes	IP	13:00-13:20 Marta MIQUEL-BALDELLOU Say Me, Say My Pet, Say It Together... Stephen King's Short Fiction through the Animal-Human Bond	O
13:20-13:40	KÁNTOR Barbara Az állat, mint kiállítási tárgy: Az állatok művészeti megjelenítésének etikai vonatkozásai	J	13:20-13:40 Vanessa LAGUETTE The Role of Alert Dogs in Managing Type 1 Diabetes in Children: Expectations and Behavioural Changes in Caregivers	IP	13:20-13:40 Emna SFAIHI The Allegory of Insects and Crab in Age of Iron by J.M. Coetzee	O
13:40-14:00	SZÚCS Kinga Tölpel, a reformátor kutyája: Az ember-állat viszony ambivalens megközelítése Luther teológiájában	J	13:40-14:00 Katerina BALANI Social Learning and "Do As I Do" Training Method for Dogs Interacting with Children with Autism Spectrum Disorder	O	13:40-14:00 ZSÍROS Liza Labelling the Other: Animality in Christina Rossetti's "Goblin Market" and Contemporary Cautionary Tales	IP
14:00-14:20	BÓDIS Zoltán A társállattá válás szakrális szimbólumképző lehetőségei	J	14:00-14:20 Sarah MÖNKEBERG Affections in Human-Animal Relations: Three Relationship Patterns between Pets and People	O	14:00-14:20 LÁSZLÓ Borbála Cinematic Paw Prints: The Traces of Interspecies Grief in Angie Chen's <i>This Darling Life</i> and Laurie Anderson's <i>Heart of a Dog</i>	IP
14:20-14:40	Kávészünet		14:20-14:40 Coffee break		14:20-14:40 Coffee break	
14:40-16:00	2. szekció AZ EMBER-ÁLLAT KAPCSOLAT KULTURÁLIS KONTEXTUSAI Szekcióvezető: UJHELYI Nelli	14:40-16:00	Panel 4 ETHICS, WELFARE, AND INTERSPECIES RELATIONS Chair: LÁSZLÓ Borbála	14:40-16:00	Panel 6 HYBRIDITY AND NON-HUMAN AGENCY IN SPECULATIVE FICTION Chair: BENKE Anikó Fruzsina	
14:40-15:00	VARGA György Társállati terek Magyarországon az államszocialista időszakban	J	14:40-15:00 Marius MARKUCKAS Transhumanism and the Welfare of Non-Human Animals	O	14:40-15:00 Viktorija LANKAUSKAITĖ Anthrozoomorphism and Empathy in <i>Le Règne Animal</i> (2023): The Role of Film Grammar	O
15:00-15:20	MIHALOVICS Éva Marhák, szarvasok, kerítések: Non humán autonómia és térhasználat egy hegyközi legelőn	J	15:00-15:20 Sara KRUSZONA-BAREŁKOWSKA Non-human Athletes in Sports: Vision of Interspecies Harmony	O	15:00-15:20 BORBÍRÓ Aletta Strange Animals: About the Cellofoids of Attila Veres' <i>Darker Outside</i>	O
15:20-15:40	UJHELYI Nelli Terítéken az állat-ember viszony: Kortárs táplálkozási szokások kulturális antropológiai vizsgálata	J	15:20-15:40 Dagmara SIKORA Confined Relations: Human-Animal Encounters in the Zoo	O	15:20-15:40 Taha ALSARHAN Beyond the Skin: Philosophical Boundaries in the Warg-World of Westeros	O
15:40-16:00	LOVAS KISS Antal Kutyák és a kulturális antropológia	J	15:40-16:00 Mary WAKEHAM Animal Abuse as a Strategy of Coercive Control: Safeguarding People and Animals	O	15:40-16:00 Inna HÄKKINEN Narrating Non-Human Agency in Post-Chernobyl Altered Scenario: Tetiana Tikhovska's <i>Anthill</i> (2019)	O
16:00-18:00	FILMVETÍTÉS ÉS KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS / FILM SCREENING (HU, EN) AND ROUNDTABLE DISCUSSION (HU) Film: <i>Hányzó, Marius</i> (2022, rend. BECZ Péter) / <i>I Miss You, Marius</i> (2022, dir. Péter BECZ) Moderál: MÉSZÁROS Csaba (etnológus) Részvevők: BECZ Péter (filmrendező), HÓDOSY Annamária (irodalomtudós, filmkritikus, kultúrákutató), GYŐRI Zsolt (film- és kultúrákutató), LÁSZLÓ Borbála (film- és kultúrákutató)				földszinti előadó / ground floor, Lecture Hall online: www.tinyurl.com/antrozoo1 jelszó / password: conference2024	
18:00-20:00	Fogadás / Dinner					

J = JELENLÉTI, O = ONLINE / IP = IN-PERSON, O = ONLINE

9:00-10:00	Regisztráció / Registration		
10:00-11:00	PLENÁRIS ELŐADÁSOK / KEYNOTE LECTURES		
10:00-10:30	HÓDOSY Annamária (HU): A kutyatartás mint biohatalom	J	földszinti előadó / ground floor, Lecture Hall online: www.tinyurl.com/antrozoo4 jelszó / password: conference2024
10:30-11:00	Vasile STĂNESCU (EN): Bullshit: Climate Change and Greenwashing by Animal Agriculture	O	
4:30-5:00			
11:00-11:20	Kávészünet / Coffee break		

földszinti előadó / ground floor, Lecture Hall online: antrozoo 4 www.tinyurl.com/antrozoo4 jelszó / password: conference2024		6. terem / Room 6 online: antrozoo 5 www.tinyurl.com/antrozoo5 jelszó / password: conference2024		7. terem / Room 7 online: antrozoo 6 www.tinyurl.com/antrozoo6 jelszó / password: conference2024		
11:20-13:00	7. szekció PEDAGÓGIA, PSZICHOLÓGIA ÉS AZ ÁLLATOK Szekcióvezető: MEZŐ Katalin	11:20-12:40	Panel 10 HUMAN-ANIMAL HISTORIES Chair: TÓTH Norbert	11:20-12:40	Panel 13 ANIMALS IN LANGUAGE, ART, AND CULTURAL IMAGINATION Chair: NEMES Magdolna	
11:20-11:40	MEZŐ Katalin A kreativitás filogenetikai aspektusai	J	James AKPU A History of the Anti-Baboon Campaign in Northern Nigeria, 1945-1963	IP	11:20-11:40 SOMOGYI Kitti The Cultural Perception of Animals through Idioms	
11:40-12:00	Mészárosné GUPCSÓ Tímea Reziliencia fejlesztésének lehetőségei állatasszisztáció segítségével az oktatásban	J	11:40-12:00 Gabriela JARZĘBOWSKA Farms, Animals and Interspecies Relations in Socialist Poland	IP	11:40-12:00 ARADI Csenge Conceptualization of Animals in the African Folktales through the Lenses of Ubuntu Philosophy	
12:00-12:20	12:00-12:20 INÁNTSY-PAP Judit – Miskolcyné BOKOR Árnika Kutyaválasztás és társas kapcsolatok kisiskoláskorban	J	12:00-12:20 Martin GABRIEL Divine Red: Cochineal Insects, Humans, and Dye Production in Colonial Mexico	O	12:00-12:20 Aiman KHAN Songbirds and the Synonymous Language of Loss	
12:20-12:40	12:20-12:40 JÁNOSI Annamária A lovasterápia pszichológiai vonatkozásai	J	12:20-12:40 Sufail VELLAM KUNNAN Malabari Muslims and their Goats: Devotion, Emotion and Tradition	O	12:20-12:40 Franziska LAUBER Reflections on the Artwork <i>On the back of the Pig</i>	
12:40-13:00	12:40-13:00 ZOMBOR Márta Állatasszisztált tanítási órák a gyakorlatban	J	13:00-14:00	Lunch break	13:00-14:00	
13:00-14:00	13:00-14:00 Ebédészünet		14:00-14:40	KÖNYVBEMUTATÓ LOVAS KISS Antal – TOPÁL József – KÖBÖL Erika: <i>Kutyák közreműködésével végzett állatasszisztáció a 21. században</i>	14:00-15:40 Panel 14 MULTISPECIES COMMUNITIES Chair: LÁSZLÓ Borbála	
14:00-14:20	14:00-14:20 VITÉZ Ferenc Mit gondolt Vuk a halálról?	J	14:40-15:40	11. szekció ÁLLATASSZISZTÁLT AKTIVITÁSOK Szekcióvezető: LAOUES-CZIMBALMOS Nóra	14:00-14:20 Sarah OXLEY HEANEY – Cristina ZENATO Shark Sensation Shock: The Media's Shark Fear Makeover!	
14:20-14:40	14:20-14:40 KIS Gábor Ember-állat átváltozások a Harry Potter-regénysorozatban	J	14:40-15:00	14:40-15:00 LAOUES-CZIMBALMOS Nóra – SZERDAHELYI Zoltán Állatasszisztált intervenciók a mozgásfejlesztésben fogyatékos gyermekek között	J	14:20-14:40 Irina FRASIN Community Cats, Special Needs Cats and Ethical Dilemmas
14:40-15:00	14:40-15:00 GESZTELYI Hermina Az ember-kutya kapcsolat reprezentációja a <i>Hová tűnt Hópihe?</i> című kortárs cseh kamaszregényben	J	15:00-15:20	15:00-15:20 MÜLLER Anetta Kutyával asszisztált terápia hatásai tanulási zavarokkal küzdő gyerekek esetében	J	14:40-15:00 Kristine HILL Sun, Sea, and Cats: A Multispecies Ethnography of a Colony of Cats (<i>Felis catus</i>) Living on the Costa del Sol, Spain
15:00-15:20	15:00-15:20 BÓDIS Míra Mária Emberek és állatok: Világok közti különbségek Szabó Magda <i>Sziget-kék</i> című meseregényében	J	15:20-15:40	15:20-15:40 ŽIDEK Peter – MÜLLER Anetta Az állatokkal asszisztált terápia hatásai hátrányos helyzetű gyermekek esetében	O	15:00-15:20 Noemi QUAGLIATI Sensing a Lagoon through the Cormorant Dimension
15:20-15:40	15:20-15:40 Amreín Tamásné MISKOLCZI Boglárka Egy feledésbe merülő kapcsolódás reneszánsza: A madarak és emberek közötti együttműködés szerteágazó lehetőségei	J	15:40-16:00	15:40-16:00	15:40-16:00	
15:40-17:00	15:40-17:00 9. szekció ÁLLATOK A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN ÉS AZ IRODALOMBAN Szekcióvezető: KIS Gábor		16:00-17:00	12. szekció ÁLLATOK ÉS REKREÁCIÓ Szekcióvezető: SZERDAHELYI Zoltán	16:00-17:00 Panel 15 CONFLICTS AND ETHICS IN HUMAN-ANIMAL RELATIONS Chair: LÁSZLÓ Borbála	
15:40-16:00	15:40-16:00 KOVÁCS Katalin Macskaábrázolás a francia rokokó festészetben	O	16:00-16:20	16:00-16:20 NAGY Levente Állatok használata a sportversenyeken: Sportolnak-e az állatok?	O	16:00-16:20 Eliás MADZUDZO Community Wildlife Management and Poaching Syndicates in Zimbabwe
16:00-16:20	16:00-16:20 HANNOS Gábor Az elhaló kolonialista tekintet: A táj, a farkasok és az (állat)csontok szerepe a <i>Véres délkorok</i> negyedik fejezetében	O	16:20-16:40	16:20-16:40 PÁLINKÁS Réka – MÜLLER Anetta A turizmus, a kutyatartás és a fenntarthatóság kapcsolata	O	16:20-16:40 Niñoval Flores PACAOL Eco-Genetics vis-à-vis Relational Moral Psychology in Livestock Farming
16:20-16:40	16:20-16:40 HANNOS Gábor Az elhaló kolonialista tekintet: A táj, a farkasok és az (állat)csontok szerepe a <i>Véres délkorok</i> negyedik fejezetében	O	16:40-17:00	16:40-17:00 SZERDAHELYI Zoltán - LAOUES-CZIMBALMOS Nóra A fizikai aktivitás vizsgálata a társállatként tartott kutyák tulajdonosainak körében	J	16:40-17:00 Akashleena BASU Knots and Knives: Human-Nonhuman Entanglements in Dhuliyān, India



Yamini NARAYANAN, PhD

Associate Professor, ARC Future Fellow, Faculty of Arts and Education, Alfred Deakin Institute, Deakin University, Australia

Animal Suffering in Global Development and Anti-Poverty Praxis: Enforced Animal Labour in the Peripheral Capitalism of Indian Brick Kilns

Abstract

Alleviation of human suffering is a key driver of anti-poverty praxis. Poverty is a human experience of suffering from the violence of development, which often uses animals as relief and is insufficient to understand multispecies endurences of development. Positioning *suffering* per se as a critical reason to rethink development, this paper aims to politicise animals' emotional, physical, and psychological suffering from being *not-human in relation to the human* in development and anti-poverty praxis. Animal suffering, while sharing characteristics with sufferings of vulnerable humans in poverty, contains distinct harms that arise from being not-human. This paper brings together relational poverty politics, and critical animal geographies to frontstage the socio-spatial suffering of animals, entrenched in their inherent commodity-labour status, in and against the grain of poverty, the corollary of racial-anthropocentric-capitalist global development. It focuses on animals in coercive labour in the brick kilns in India's peri-urban regions, sites of peripheral capitalism that are constitutive of global production, and frontiers of extreme (human) poverty, and ecological degradation. Attending to fleeting moments of 'everyday multispecies brilliance' from the grounded interspecific realities of the brick kilns, the paper introduces human-animal relations into relational poverty politics, to overturn the anthropocentric theoretical hegemony of 'development' and 'poverty', and address animal and human suffering together toward an anti-anthropocentric, anti-poverty development praxis.

Biography

Yamini Narayanan is an Australian Research Council Future Fellow (2024-28) on the project "Animals and geopolitics in South Asian Borderlands." Her work explores the ways in which animals are instrumentalised in ideological and developmental politics. Her *Mother Cow, Mother India* was published in 2023 by Stanford University Press. Yamini is currently researching animals in coercive labour in India's brick kilns, exploring an anti-anthropocentric politics of poverty. Yamini's work is supported by three Australian Research Council grants as the lead chief investigator. Yamini is the founding convenor of

the Deakin Critical Animal Studies Network. In 2019, Yamini was awarded Deakin University's Vice Chancellor's Award for Mid-Career Research Excellence. She serves as Special Issues Editor of *Urban Geography* and Associate Editor of *Environmental Humanities*. Yamini is a lifelong Fellow of the Oxford Centre for Animal Ethics, an honour that is conferred through nomination or invitation only.

y.narayanan@deakin.edu.au

MÉSZÁROS Csaba, PhD

Tudományos főmunkatárs, Osztályvezető, Etnológiai Osztály, HUN-REN BTK
Néprajztudományi Intézet

Élőlények, testek és lelkek: Antropológiai reflexiók a növények, az állatok és az emberek társadalmára

Absztrakt

Az antropológia tudománya – ahogy azt már a tudományág neve is mutatja –, az emberrel, az emberi közösségekkel foglalkozik. Ám mi történik akkor, amikor az antropológust oda juttatják el terepmunka adatai, ahol a saját kategóriarendszere már nem működik. Ahol a helyi gondolkodásban az emberek és nem emberek, élőlények és élettelenek között máshol húzódik a határ, mint ahogy azt az európai tudományos gondolkodás megszabta keretek sugallják. Miképp lehet átlépni azokat a határokat, amelyeket átléphetetlennek tartunk. Miképp lehet felfüggeszteni azt a kategóriarendszert, amellyel az antropológus a tágabb értelemben vett környezetével együtt él?

Az első kategória, amely mérlegre kerül, az a társadalom fogalma, amely igen gyakran nem szorítkozik a biológiai emberek közösségére. A másik két (párban álló) kategória pedig a test és a lélek. Nyilvánvaló módon azt, hogy valamely létező élőlénynek vagy embernek tekinthető-e, mindenekelőtt az dönti el, hogy milyen jellegű teste és lelke van. Amikor az antropológus a létezés sokszínűségét, a helyi hangokat kívánja megszólaltatni, akkor mérlegre kell tennie a saját megismerésének ezen alapvető kategóriát is. Erre kívánok egy rövid példát hozni jakutiai terepmunkám tapasztalataira támaszkodva.

Biográfia

Mészáros Csaba 2001 óta végez állomásos terepmunkát az északkelet-szibériai szahák körében. Terepmunka tapasztalatai részben a helyi környezetérzékelés, az ember-állat viszony kutatására támaszkodnak. Tudományos érdeklődése az: ontológiai antropológia, környezetérzékelés, ökológiai antropológia, ismeretelmélet, rokonság és szibirisztika területeire irányul.

csabimes@gmail.com

HÓDOSY Annamária, PhD

Egyetemi adjunktus, Vizuális Kultúra és Irodalomelmélet Tanszék, Bölcsészettudományi Kar,
Szegei Tudományegyetem

A kutyatartás mint biohatalom

Absztrakt

Az antropocén diskurzus a nonhumán létezőkhöz való viszonyunk megváltoztatását sürgeti, és ez a társállatokhoz való viszonyunkat is érinti. A társállatok és különösen a kutyákat az állattudományok általában a létezők egy olyan sajátos kategóriájaként kezelik, amelyekhez radikálisan más a viszonyunk, mint a többi állathoz – akár mert nárcisztikus okokból antropomorf projekciókkal közelítjük meg őket (Berger), akár mert etiológiai értelemben is olyan lényé váltak, amely szimbiotikus kapcsolatban él az emberrel (Csányi). A szokásos jellemzéssel ellentétben az előadás az ember kutyákhoz való viszonyának a közelmúltbeli változásaiból mégis arra következtet, hogy a kutyákhoz való viszonyunk igenis a nem-emberi világhoz való problémás viszonyunk tipikus példája. A kutyatartás alakulása annak az ökológiai megfelelőjének tűnik, amit Foucault az emberi társadalom hatalmi stratégiáinak a változásáról állított. A társállati létmód ebben az elgondolásban csak a nem-emberi világ feletti dominancia a korábbinál egy technológiailag tökéletesebb módja. A nem-emberi világ felé való dezantropocentrizáló nyitásnak ez tehát nem lehet a kiindulópontja vagy mintája. Viszont – mint egy közelmúltbeli ökokritikai tanulmánykötet rámutat – a tradicionális társadalmakban megvalósított munkakutya lét, ahol az ember és az állat között valódi szövetség valósul meg az utóbbi fél esetében is szabad választás eredményeként, talán lehet efféle példa.

Biográfia

Hódosy Annamária irodalomtudomány szakon végzett a Szegei Tudományegyetemen. Tagja volt a posztstrukturalista irodalomtudományt Magyarországon népszerűsítő deKON csoportnak (1992-2004). Fő kutatási területe a szexualitás, a természet és a retorika viszonya az irodalomban és a populáris filmben. Jelenleg ökokritikával és ökocinekritikával foglalkozik. *Biomozsi: Ökokritika és populáris film* című könyve 2018-ban, ennek folytatása *Klímaszörnyek* címmel 2023-ban jelent meg.

hodosy.annamaria@gmail.com

Vasile STĂNESCU, PhD

Associate Professor of Communication Studies, College of Liberal Arts and Sciences, Mercer University, Georgia, United States

Bullshit: Climate Change and Greenwashing by Animal Agriculture

Abstract

The scientific data supporting the claim that animal agriculture contributes to climate change is significant and widespread. Unfortunately, a response by the producers of animal agriculture to this large, and growing, body of scientific knowledge documenting the effects of animal agriculture on climate change has been to view the problem as only one of effective public relations. The industry has tended to operate from the belief that what is needed is less substantial changes in the industry and more effective means to control the communication around discussion about animal agriculture to help consumers to regain their confidence in the sustainability of beef. As such the industry has sought to “greenwash” their industry, i.e. attempted to change the public perception of the climate change effects of the industry without substantive changes to the industry itself. Specifically, in this essay, I focus on a tactic currently employed by animal agriculture: the industry’s attempt to influence the scientists studying, or publicly discussing, animal agriculture and its connection to climate change. My argument is that the animal agriculture industry has sought to “borrow” a page from the playbook of the tobacco industry and fossil fuel industry before it, to attempt to spread doubt where there is, in fact, widespread scientific agreement, by attempting to directly influence scientists and the scientific research on the industry even to the point of choosing which scientists Universities hire.

Biography

Vasile Stanescu received his Ph.D. from Stanford University. Stanescu currently serves as Associate Professor and Chair of Communication Studies at Mercer University. He was the co-founder and co-Senior Editor of the *Critical Animal Studies* Book Series published by Brill/Rodopi Press. He is the author of over 20 peer-reviewed publications on animals and the environment.

vts123@gmail.com

1. SZEKCIÓ: AZ EMBER-ÁLLAT VISZONY ETIKÁJA

Szekcióvezető: MÉSZÁROS Csaba



NEMES László, PhD

Semmelweis Egyetem, Budapest

Episztemikus igazságtalanság az állat-ember viszonyban

Absztrakt

Miranda Fricker hasonló című könyvének 2007-es publikálása óta az episztemikus igazságtalanság fogalma és jelenséggöre a gyakorlati etika egyik fő szempontjává vált. Az episztemikus igazságtalanság a kirekesztés, elnyomás, társadalmi igazságtalanság egy sajátos formája, amely abban áll, hogy a másik felet, bizonyos egyéneket vagy társadalmi csoportokat nem kezelünk episztemikus szintjüknek, azaz megismerési képességüknek, tudásuknak megfelelő módon. Az episztemikus igazságtalanság különféle formáit tárták fel például a nőkkel, idős emberekkel, gyerekekkel, bizonyos (mentális vagy fizikai) betegséggel élőkkel, szexuális kisebbségekkel, bizonyos kulturális hagyományokat követő emberekkel szemben. Újabban ez a sor kiegészült a nem-emberi állatok sorával is, voltaképpen itt is különböző episztemikus képességekkel találkozunk, amelyek esetében is felvethető az igazságosság/igazságtalanság kérdése. Előadásomban bemutatom az episztemikus igazságtalanság fogalmát, különböző formáit, illetve azt, hogy ez az etikai jelenség hogyan jelenik meg az állatokhoz fűződő kapcsolatunkban.

Biográfia

Filozófus, bioetikus, filozófiai tanácsadó. A Debreceni Egyetemen szerzett filozófiából MA, illetve PhD fokozatot, itt (Magatartástudományi Intézet) tanított elsősorban bioetikát és orvosi antropológiát 1998 és 2014 között. ezt követően az egri Eszterházy Károly Egyetem Filozófia Tanszékén oktatott, 2019-től pedig a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézetében oktat bioetikát és orvosebölcséletet. Emellett a Tomori Pál Főiskolán oktat óraadóként. Az oktatott tárgyain túl fontos kutatási területe a filozófiai praxis, a környezetbölcsélet és az ember-állat tanulmányok.

nemeslal@hotmail.com

KÁNTOR Barbara, doktorjelölt
Debreceni Egyetem, HUMANDI

Az állat, mint kiállítási tárgy: Az állatok művészeti megjelenítésének etikai vonatkozásai

Absztrakt

Nem sok olyan kortárs művésztől van tudomásunk, aki tendenciózusan használ fel műveiben állatokat, mégis eléggé ahhoz, hogy megvizsgáljuk ezt a speciális művészeti gyakorlatot. Az állat-használat széles skálán mozog a művészeti alkotásokban: kiterjedhet az állat pusztai kiállítási jelenlétére (imitált, elpusztult, vagy élő állat), az állatokkal dolgozó kiállítás lehet statikus vagy dinamikus, a jellegéből adódóan az interakció megvalósulhat ember-állat vagy állat-állat között, az állatokkal történő interakció lehet szándékolt vagy spontán, az állat viselkedése pedig lehet kényszerített is, ami együtt járhat sérüléssel, olykor pedig az állat elpusztulásával, akár a művészeti alkotás kiállítása alatt. Jellemzően ezeket a performanszokat az állatjogi aktivisták hevesen ellenzik, a (művészet)filozófiában azonban volt érzékelhető hatása, holott ezen állatok jelenléte számos etikai dilemmát hordoz magában. Például azt a kérdést, hogy vajon megalapozott-e az élő állatok felhasználása a műalkotásokban, vagy inkább kifogásolható állatvédelmi szempontból? Az előadásban néhány példán keresztül megvizsgáljuk, hogy mi a megkülönböztető értéke annak, ha az állatok beépítésre kerülnek a műalkotásokba?

Biográfia

Out of the box kulturális antropológus, aki hisz abban, hogy a felmerülő kihívásokat, a tudományos alapokon nyugvó kreatív megoldások viszik előre. Legfontosabb kutatási területe: antropológiai kutatások oktatási módszertana és fogyasztói trendek kulturális vetületei. Legkedvesebb kutatási területe: az ember-állat viszony kulturális kérdései. Jelenleg a Miskolci Egyetem Jogi Karán oktat állatvédelmi szakjogászokat és jogi szakokleveles állatvédelmi szakembereket. Korábban a Debreceni Egyetem HUMANDI filozófia programjának PhD hallgatója volt. Oktatási és kutatási tevékenységei mellett rendszeresen szervez módszertani tréningeket diákoknak, oktatóknak és felsővezetőknek.
kantor.barbara@catapult.hu

SZÚCS Kinga, PhD

Evangélikus Hittudományi Egyetem, Budapest

Tölpel, a reformátor kutyája: Az ember-állat viszony ambivalens megközelítése Luther teológiájában

Absztrakt

A reformáció mozgalmát jellegzetesen polgári-városias környezetben, elsődlegesen a nyelv közegében zajló intellektuális átalakulásként írhatjuk le, amelyben a nem emberi létezők, köztük az állatok, nem játszottak különösebb szerepet. Luther természetszemlélete is a reformáció korabeli városlakóé, az udvarház fenntartásához és működtetéséhez szükséges gyakorlatias ismeretekkel részben rendelkezik, a nem emberi létezők iránti érdeklődése azonban elsősorban elméleti. A bibliafordítás kapcsán felmerülő azonosítási dilemmák, melyekről Luther levelezéséből szerezhetünk tudomást, egyértelműen tanúskodnak a reformátor (kora tudásához mért) természetismereti járatlanságáról. A városi lét azonban új viszonyulási formákat is teremtett: Luther már rendelkezik házi kedvencel, egy Tölpel névre hallgató kutyával. Hogy kedvencéhez milyen szoros érzelmi szálak fűzik, számos szöveghely tanúsítja. Ezek a szövegrészletek, az előadás feltevése szerint, nem csupán kor- és társadalomtörténeti ismeretekkel gazdagíthatnak bennünket, de teológiai vonatkozásaik szempontjából is érdemes szemügyre venni őket. Tölpel kapcsán Luther intuitív módon számos olyan kérdést felvet, amely előlegzi a későbbi természettudományos felismerések és a nagyarányú társadalmi átalakulás által előhívott teológiai útkeresést. A mai szemmel (első látásra) szélsőségesen antropocentrikusnak tűnő reformátori látásmóddal éles kontrasztban állnak azok a megnyilvánulások, amelyek az ember és állat közti valós, megélt és többé-kevésbé reflektált fizikai-érzelmi kapcsolatból sarjadnak. Tölpel példája implicit módon rámutat, hogy az állatok nem kizárólag földi életünk kísérői, illetve a boldogulásunkat és gyarapodásunkat segítő eszközök, hanem olyan társak, akiknek az eszkatonban is helye van, van üdvösségük és feltámadásuk. A vizsgált lutheri szöveghelyek az emberközpontú és a teremtett létezők közti kapcsolatokra is mélyen érzékeny teológia olyan feszültségét mutatják, amelynek elemzése a kortárs (öko)teológiai közelítés önmegértésében is hasznos felismerésekhez vezethet.

Biográfia

Szűcs Kinga az Evangélikus Hittudományi Egyetem Vallás és Társadalomtudományi Tanszékének megbízott tanszékvezetője. Az ELTE-n magyar-német szakon végzett, majd a CEU posztgraduális mesterképzésén szerzett történelem szakos diplomát. Az EHE-n szociáletika szakirányon végezte el a mesterképzést, 2021-ben szerzett doktori fokozatot. Az Ararát Munkacsoport és az Ökumenikus Teremtésvédelmi Munkacsoport tagja, az European Christian Environmental Network kommunikációs felelőse. Az Egyházforum szerkesztőbizottsági tagja.

szucskinga@yahoo.co.uk

BÓDIS Zoltán, PhD

Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium, Debrecen

A társállattá válás szakrális szimbólumképző lehetőségei

Absztrakt

Az előadás azt a kérdést vizsgálja meg, hogy milyen szerepet játszanak a társállatok a spirituális fejlődés szimbolikus megjelenítése során. A történelem különböző korszakaiban a társállatok, vagy a nem társállatként létező állatok társállattá válása olyan jelentéstartalommal ruházta föl a mitikus-vallásos narratívák állatfiguráit, hogy e szövegek nélkülözhetetlen elemeivé váltak. Az előadás középpontjában a keresztény hagyomány jeles alakja, Szent Ferenc áll, ugyanis az assisi szerzetes körül sűrűsödik az állatokhoz/társállatokhoz kapcsolódó szimbolikus jelentésképző erő: a vizsgálat bemutatja, hogyan válhatnak az állatalakok a lelki élet jelképeivé, milyen forrásai, mitikus párhuzamai vannak a középkori ábrázolásnak. Érdekes kérdés az is, hogy egy-egy állat esetében még az adott állatalakhoz kapcsolódó archetipikus képzeteket is felülírhatja a szakrális jelentéstartalom.

Biográfia

Dr. Bódis Zoltán 1993-ban szerzett magyar-német szakos tanári diplomát (KLTE), majd 1997-ben doktori végzettséget. Fő kutatási területe a szakralitás és a szakrális kommunikáció megjelenése az irodalomban (Hamvas Béla-kutatás), a gyermekirodalomban, illetve a népmesében. Korábban részt vett a DE GYGYK gyermekirodalmi és mesekutatási projektjeiben, ehhez kapcsolóan számos publikációt bocsátott közre, jelenleg kutatótanárként a Lippai Balázs Roma Szakkollégiumban és a Szent József Gimnáziumban a mesék, mesei narratívák komplex pedagógiai alkalmazásának lehetőségeit kutatja.

bodiszoltan@gmail.com

2. SZEKCIÓ: AZ EMBER-ÁLLAT KAPCSOLAT KULTURÁLIS KONTEXTUSAI

Szekcióvezető: UJHELYI Nelli



VARGA György, doktorjelölt
Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest

Társállati terek Magyarországon az államszocialista időszakban

Absztrakt

A társállattartással foglalkozó kutatásokban gyakran magától értetődőnek veszik, hogy a társállattartást és annak térbeliségét kapitalista viszonyok alakítják. A 20. század második felében azonban az államszocialista rendszer Magyarországon utóbbiak visszaszorítására törekedett és emiatt a korabeli társállattartásra fókuszáló vizsgálatok az ember-állat viszonyt vizsgáló nemzetközi tudományos közösség részéről is érdeklődésre tarthatnak számot. Előadásomban azt járom körül, hogy az államszocialista időszakban milyen módon bővültek, illetve szűkültek a társállati terek, azok a terek, amelyeket az emberek a társállatok számára jelöltek ki, ahol engedélyezték a jelenlétüket. Ehhez a vonatkozó szakirodalom értékelése mellett korabeli országos és fővárosi szintű jogszabályokat, illetve médiaanyagokat elemzek. A kutatásom eredményei azt jelzik, hogy a kommunista hatalomátvétel után a szovjet minták követése hozzájárult ahhoz, hogy kezdetben a társállattartás térhasználatát korlátozó intézkedések váltak jellemzővé. Az államszocialista rendszer fenntartásához azonban a döntéshozók idővel kénytelenek voltak nagyobb teret engedni a gazdaságban a piaci elemeknek, és jelentős részben emiatt már az 1960-as évektől növekedett a társállati terek száma (pl. újra legálisan elérhetővé vált kutyakozmetikai szolgáltatás, szerveztek – főként nyugati turistákat célzó – lovastúrákat). Az államszocializmus sajátosságai abban is szerepet játszottak, hogy a társállattartás térhasználatával összefüggő egyes kérdések kapcsán globális szinten korainak tekinthető szabályozásokat vezettek be Magyarországon (pl. kutyafuttató kijelölése, gazdák kötelezése a kutyapiszok feltakarítására bizonyos közterületeken). A kutatás a 972499 számú projekt keretében a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a KDP–2020 pályázati program finanszírozásában valósult meg.

Biográfia

Varga György az ELTE TTK Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék doktorjelöltje, valamint a Magyar Energetikai Gazdaságtervező és Értékelő Tanácsadó Iroda (MEGÉRTI) Kft. vezető tanácsadója. Földrajz alapszakos és geográfus mesterszakos diplomáját az ELTE-n szerezte kitüntetéssel. Campus Mundi ösztöndíjjal fél évet töltött Brüsszelben a

Vrije Universiteit Brussel Urban Studies mesterképzésén. Kutatási, elemzési gyakornokként egy évet dolgozott a Magyar Turisztikai Ügynökségnél. Két alkalommal részesült Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjban, továbbá az Új Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíját is elnyerte. 2020-ban indult doktori kutatását a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) Kooperatív Doktori Programja támogatja a következő témában: Térhasználati kérdések magyarországi magán- és közterületeken: fókuszban a társállattartás.

gyorgy.varga@ttk.elte.hu

MIHALOVICS Éva, PhD hallgató
Durham University, UK

Marhák, szarvasok, kerítések: Non humán autonómia és térhasználat egy hegyközi legelőn

Absztrakt

Képzelnék a zempléni Hegyközben egy körülbelül tíz hektárnyi területet, nevezzük rétnek, legelőnek, esetleg tanyának vagy erdőaljának. Azt is képzeljük el, hogy ezen a területen jelenleg egy kisebb marhacsorda él meg néhány ló. Ha jókor érkezünk, találkozhatunk szarvasokkal, őzekkel és természetesen egyéb kisebb állatokkal is. A legelő körül villanypásztor van és néhol karám, a területen több helyen vadváltók és vadcsapások. Mégis, a szarvasok sokszor bukkannak fel a villanypásztoron belül, a marhák pedig néha a tanya melletti főúton. De hogyan és miért? Előadásomban azt a kérdést járom körül, hogy vajon a különböző humán és non-humán aktorok, a régóta a területen élő állatok, például a szarvasok, a jelenleg ott legelő marhák, illetve a hozzájuk tartozó emberek hogyan élnek meg és használják ezt a tíz hektárnyi területet, vajon hogyan képzelnek el, képeznek meg és jelölnek ki határokat. Prezentációmban amellet érvelek, hogy miközben a villanypásztorozó gazdát szemmel tartó és esténként a főúton kóborló marhákat értelmezhetjük a „non-humán ellenállás” („non-human resistance,” Gillespie 2015) jellegzetes példaként, a jelenség értelmezésénél fontos figyelembe venni a helyet, mint összességet, vagy assemblage-t (ld. pl. Deleuze – Guattari 1987). Ebben az interpretációban a helynek nemcsak térbeli, hanem sajátos, időbeli kiterjedése is van, humán és nem humán, élő és élettelen dolgok emlékeiből, tapasztalataiból, múltakból és jelenekből épül fel, és a marhák autonóm, szabad mozgást célzó ellenállása ebben a komplex és bonyolult viszonyrendszerben bomlik ki – savanyú füvek, mikróbák, aszályos időjárás, az aszfaltozott főút és évszázados vadváltók között.

Biográfia

Mihalovics Éva a Durham University (UK) Human Geography tanszékén végzős PhD hallgató. Disszertációjában a magyar vidék humán és non-humán valóságait, kapcsolatait vizsgálja, etnográfiai módszerekkel. Leginkább a különböző létezők és nem-létezők közötti kommunikáció, határok és átjárhatóság érdekli.

mihalovics.evi@gmail.com

UJHELYI Nelli, PhD
független kutató

Terítéken az állat-ember viszony: Kortárs táplálkozási szokások kulturális antropológiai vizsgálata

Absztrakt

Képesek vagyunk-e saját ízlésünket állatokkal kapcsolatos érzelmek hatására megváltoztatni? S ha igen, megtesszük-e ezt egy döntően húsfogyasztásra ösztönző szociokulturális közegben? Elegendő motiváció-e az állatetikai szempont az állati eredetű élelmiszerfogyasztás leredukálásánál? Előadásomban a fenti kérdéseket járom körül a magyarországi kortárs táplálkozási szokásokat vizsgáló kvantitatív kutatásom eredményeinek bemutatásával. Állításom szerint az egyéni élelmiszer fogyasztáshoz gyakran társul a szabad, de felelősségteljes választás ambivalens toposza. A mindennapok étkezési alkalmai egyrészt folyamatosan döntési helyzetet teremtenek és lehetőséget adnak a szokásaink újragondolására, másrészt kötöttségeket hordoznak a szocializált táplálkozási rendszerünk (ízlésünk, kedvenc ételeink, ismert receptek, beszerezhető alapanyagok, velünk élők ízlése, reklámok stb.) valamint a világ jelenségeiről alkotott elképzeléseink, illetve az adott kulturális, politikai, társadalmi és gazdasági környezetünk révén. Kérdőíves kutatásomban több mint 3800 fő táplálkozási szokásait vizsgáltam, miközben a fogyasztási preferenciák mögötti motivációkra is rákérdeztem. Előadásomban kulturális antropológiai és antrozoológiai nézőpontból részletesen bemutatom az állati eredetű élelmiszereket kerülők érveit és megmutatom azt a társadalmi csoportot, amelyről ritkábban esik szó a vegetarianizmust és vegánságot vizsgáló kutatásokban: az állati élelmiszereket fogyasztó, de annak csökkentésére törekvőket.

Biográfia

Ujhelyi Nelli PhD kulturális antropológus, független kutató, BA és MA diplomát a Debreceni Egyetem BTK Néprajz Tanszékén, doktori fokozatot a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Karán, a Néprajz és Kulturális Antropológiai Doktori Programban szerzett. Kutatásai a migráció, a közösségi szerveződések, az önkéntesség, valamint a táplálkozáskultúra területeit ölelik fel.

ujhelyinelli@gmail.com

LOVAS KISS Antal, PhD, habil
Debreceni Egyetem

Kutyák és a kulturális antropológia

Absztrakt

A házikutya a világ legszélesebb körben elterjedt faja, szinte minden kultúrában ott vannak az ember mellett. A kutyák számos dologra megtaníthatók, mert képlékenyek, akárcsak az emberi kultúra. Ennek ellenére a kulturális antropológusok eddig vonakodtak megvizsgálni az ember és a kutya kapcsolatát. Ez akár érthetőnek is tűnhet, hiszen az antropológia deklaráltan az emberrel foglalkozó tudomány, azonban a bizonytalanság oka sokkal inkább abban rejlett, hogy nem tudták pozícionálni a kutyát. Nem tudták eldönteni, hogy a természethez tartozó, vagy kulturálisan megformált lényként tekintsenek-e rá (Cummins 2013). Ma az etológiai kutatások nyomán egyre inkább úgy gondoljuk, hogy a kutya házasítását kísérő evolúciós folyamat nagymértékben átalakította e faj viselkedését és ennek eredményeképpen a kutya egyfajta „mesterséges” állattá alakult (Kubinyi 2022). Legalább 12000 éve formálja a fajtaszelekció eszközével az ember a kutyát a saját kultúrájának elvárásai mentén, így voltaképpen az, hogy hogyan gondolkodunk az ebekről és mire használjuk őket jellemzi a kultúránkat. Előadásomban egyrészt arra keresem a magyarázatot, hogy milyen új tendenciák irányították az antropológusok figyelmét az állat-ember kapcsolatokra és ezen belül a kutyákra. Másrészt az ebek birtoklásának példáján keresztül azt mutatom be, hogy a saját fogyasztói kultúránkat hogyan jellemzi a kutyatartás.

Biográfia

Lovas Kiss Antal kulturális antropológus, a Debreceni Egyetem habilitált egyetemi docense, a Gyermeknevelési és Gyógynevelési Kar Társadalomtudományi Tanszékének oktatója. Az utóbbi években az állat–ember kapcsolat kulturális antropológiai vonatkozásaival és az állatasszisztencia kutatásával foglalkozik. A DE GYGYK-n folyó állatasszisztált képzés szakfelelőse és az egyetemen működő Antrozoológiai kutatócsoport vezetője.

lovaskiss@ped.unideb.hu

PANEL 3: THERAPEUTIC AND EMOTIONAL BONDS

Chair: Vanessa LAGUETTE, Pauline JEANPIERRE



Pauline JEANPIERRE, PhD
University of Picardie Jules Verne, France

Animal Mediation and Social Bonding: A Psychosocial Study in Retirement Homes

Abstract

EHPAD are French establishments intended to elderly people in a situation of physical and/or psychological loss of autonomy. Institutionalization in EHPAD is often synonymous with the disruption of social ties which can be traumatic for residents (Thomas et al. 2015). In this context, different group activities are likely to favour the residents' relationships. Among these activities, animal mediation is an emerging approach that is gradually being introduced in these establishments. Animal mediation has been identified as a practice that can improve people's mood, relax them and encourage their social interaction (Enders-Sleger 2021). The aim of this research is to study the benefits of animal mediation on the social bond of EHPAD's residents, according to animal mediation practitioners and professionals working in these establishments. Semi-directive interviews were carried out with nine professionals working in EHPAD in daily contact with the residents and who had attended collective sessions. These professionals were invited to give their views on the interactions between residents and on the benefits of the sessions. At the same time, fifty animal mediation practitioners responded to a questionnaire aimed at determining the place given to the development of social links in their practices. The professionals working in EHPAD described animal mediation as a practice that facilitates interactions during the sessions but also outside. For residents for whom verbalization is difficult or even impossible, animal mediation is presented as facilitating non-verbal communication. These comments converge with the discourse of animal mediation practitioners who place the creation of social links and the development of social skills at the heart of their practices. They highlight the central role of the animal which facilitates interactions and provides an emotional exchange.

Biography

Pauline Jeanpierre holds a PhD in social psychology applied to the field of health and is currently a research associate at the CRP-CPO laboratory at the University of Picardie Jules Verne (France). The aim of her research is to study the factors that influence quality of life and social integration of people suffering from various conditions (cancer, diabetes, age-related disorders, etc.). She pays particular attention to animal-based approaches. For example, she is currently working on a longitudinal and multidisciplinary research project to assess the benefits of medical assistance dogs on the quality of life in children with type 1 diabetes and their parents.

jeanpierrepauline@gmail.com

Vanessa LAGUETTE, Associate Professor
University of Picardie Jules Verne, France

The Role of Alert Dogs in Managing Type 1 Diabetes in Children: Expectations and Behavioural Changes in Caregivers

Abstract

When type 1 diabetes is diagnosed in children, their self-care abilities are generally limited. Until adolescence, parents typically become the primary caregivers, assuming a role as caregivers (Tsiouli et al. 2013). The underlying responsibilities often lead to psychological distress that can impact disease management (Streisand et al. 2005; Whittemore et al. 2012) and many acquired behaviours. The ACADIA association is the only school in France training dogs capable of detecting and preventing blood sugar fluctuations. The use of assistance dogs for type 1 diabetes has not yet been explored in French scientific literature. Therefore, the aim of this study is to evaluate the impact of an assistance dog on caregivers' behaviours before and after adopting the dog. This exploratory and longitudinal study, conducted through semi-structured interviews, aims to assess the expectations and behaviour changes among 15 caregivers who received an assistance dog at three different times: before receiving the dog, and 6 and 12 months after receiving it. Thus, the study aims to capture potential expectations and impacts of the dog's presence on these behaviours. The longitudinal results will refine knowledge on the contributions of assistance dogs in type 1 diabetes management while informing caregiver support strategies.

Biography

Vanessa Laguette is an Associate Professor in social health psychology at the University of Picardie Jules Verne (France). Her work focuses on the quality of life of patients with chronic illnesses and the development of social relationships. She conducts studies on human-animal interaction, how these relationships are formed, and the role of dogs in enhancing relationships and improving the quality of life.

vanessa.laguette@u-picardie.fr

Katerina BALANI

University of Cluj-Napoca, Romania

Social Learning and “Do As I Do” Training Method for Dogs Interacting with Children with Autism Spectrum Disorder

Abstract

It is well recognised that Animal Assisted Therapy (AAT) as part of Animal-Assisted Interventions or Services can be efficiently used in cases of people and young children who are diagnosed with anxiety, autism spectrum disorder, post-traumatic stress disorder and other mental disorders. Autism spectrum disorder (ASD) is a spectrum of related, neurodevelopmental disorders ranging from mild to severe. Evidence proves that cognitive and social skills developmental patterns are different for children with ASD. Animal Assisted Therapy has been used as treatment method for the last few years with promising results. There is data that these children benefit from practicing imitation in the attempt to develop cognitive and social skills. The aim of this presentation is to identify and answer research questions, such as: what are the methods indicated in the literature regarding the suitability and training of dogs in canine-assisted therapy for persons diagnosed with neurodevelopmental disorders, and whether the “Do as I Do” method, which brings the imitation element in the therapeutic sessions, should be recommended as a social learning method of training the dogs to be included in canine-assisted therapy for persons with neurodevelopmental disorders.

Biography

Katerina Balani has a degree in Dentistry and is currently working as a dentist in Scotland. She is an Ethologist (Behaviourist) as she has completed the 2-year full time master’s program at the University of Cluj-Napoca in Romania in Ethology and Human Animal Interaction. Over the last 25 years being involved in dog rescuing, she has fostered and successfully rehomed and followed more than 100 dogs of different breeds and age. For many years she was part of groups arranging the neutering programs for dogs and cats in Greece. She was part of groups responsible for monitoring stray dogs, securing their health and welfare. That gave her invaluable experience in studying free ranging dogs. Her target is to help and encourage people to adopt older dogs and the ones who had the longer stay in shelters.

katerbalani@hotmail.com

Sarah MÖNKEBERG, Dr. phil.
University of Kassel, Germany

Affections in Human-Animal Relations: Three Relationship Patterns between Pets and People

Abstract

The proposed presentation addresses affects and the process of affecting and being affected (i.e. affections) within the context of animal-human relationships, reflecting current debates in the field of posthumanism and more-than-human research, based on the results of a qualitative study that investigated the intrinsic logics of companionship between animals and humans. The empirical basis consists of data collected as part of the research project “Animals as Companions” (German Research Foundation, DFG, project number 443785427). In this project we have investigated how the companion status of animals is constituted in animal-human relationships. We have focused on Germany and the German-speaking countries and have worked with a broad set of qualitative research methods from a micro-sociological and cross species perspective. Overall, we have conducted over 60 semi-structured interviews with keepers of various animals (in addition to dogs and cats, also various small animals, birds, exotic animals and horses) as well as over 30 interviews with service providers in the field of animal-related services and several observations. In the proposed presentation, we will present empirical findings from this project and highlight three relationship patterns in which animals and humans relate to each other in a companionship. We argue that companionship as a whole can be characterised by having a particular transformative potential for the position and status of animals, but also of humans. In this process of mutual adaptation, various forms of bodily affection are of particular importance. We will present and discuss these at the conference, and use them to reflect current debates and discussions in the field of affect theory.

Biography

Sarah Mönkeberg is a sociologist whose research focuses primarily on cultural sociology and the sociology of life, emotions, and affects. She combines topics such as the digital transformation of society with body-phenomenological, subject-oriented and ecological issues. She has been studying human-animal relationships since 2016. For the past three years she has been working on a research project on human-animal companionship (DFG). In this medium scale qualitative study, she investigates why and how animals acquire a companion status.

moenkeberg@uni-kassel.de

PANEL 4: ETHICS, WELFARE, AND INTERSPECIES RELATIONS

Chair: LÁSZLÓ Borbála



Marius MARKUCKAS, PhD
Vilnius University, Lithuania

Transhumanism and the Welfare of Non-Human Animals

Abstract

The ideas of transhumanism, which significantly influence the cultural condition of the contemporary world, are oriented towards the remaking of the existing human being, and manifest themselves as a new anthropology. Within this anthropological perspective, the human is represented as a future god—*Homo Deus*—whose techno-scientific power will dominate all worldly entities and whose volition will reshape reality. As in the humanist paradigm of thought, transhumanist thinking treats the human as the central figure of the animal kingdom, who is undoubtedly destined for a bright future. This paper highlights that, while the question of enhancing one specific animal—the human—is extensively considered within transhumanist discourse, the welfare of the other—non-human—animals is nevertheless largely neglected. Accordingly, the aim of this paper is twofold. First, it seeks to reconstruct the relationship between transhumanist thought and animality, particularly on the basis of various fragmented references to non-human animals that exist within transhumanist discourse. Second, on the basis of this reconstruction, it aims to answer the question of what potential effects the development of the transhumanist project may have in respect to the welfare of non-human animals.

Biography

Marius Markuckas completed his doctoral studies in Philosophy, defended his doctoral dissertation (*The Idea of Transhumanism from the Perspective of Historical Ontology*), and obtained his PhD at the Faculty of Philosophy, Vilnius University, in 2022. His main research interests lie in bioethics, transhumanism, posthumanism, social and political philosophy.

marius.markuckas@gmail.com

Sara KRUSZONA-BAREŁKOWSKA, PhD Student
University of Warsaw, Poland

Non-human Athletes in Sports: Vision of Interspecies Harmony

Abstract

Modern culture offers many shows involving animals. Although controversy over circuses and zoos has become commonplace in both research by scientists and the public, sports spectacles involving non-human animals and spectacular trainer shows are still in high demand. The 2024 Olympic Games - one of the biggest sports spectacles - are being held in 2024. Among the many disciplines on display, competitions practiced with horses are present. Not present among the featured disciplines are canine sports - activities practiced with the participation of “people’s best friends,” i.e. dogs. One of the assumptions of modern sports competition with the participation of animals is to create the image of interspecies harmony. However, the training process, the training instruments used, the difficulty of ensuring the welfare of animal athletes and the ambition of human competitors may contradict the presented vision. A sports spectacle involving non-animal athletes makes individual interspecies relationships a public spectacle. In this paper, I will present a comparative analysis of two types of spectacles: hippological competitions and canine competitions using the example of show jumping and disc dog competitions. A comparison of the forms of cooperation, training methods, the specifics of the species and their welfare requirements suggests that dogs are in a more comfortable position than horses. The comparative analysis of the two forms of sports practices allows us to look at the subjectivity of non-human actors and encourage us to seek answers to the question of what is the place of companion species in today’s visual culture.

Biography

Sara Lidia Kruszona-Barełkowska is a graduate of Theater Studies and Interactive Media and Performance at Adam Mickiewicz University in Poznań. She is currently a doctoral student at the Multimedia Doctoral School at the University of Warsaw. She devoted her dissertation project to sports spectacles involving horses and dogs, wishing to explore the subjectivity of non-human animals involved in human sports and performance practices. She is particularly interested in the images of interspecies harmony shaped through the spectacles studied. On a daily basis, she lives with her seven-year-old female dog Suli.

s.kruszona@student.uw.edu.pl

Dagmara SIKORA, PhD Student
Jagiellonian University, Krakow, Poland

Confined Relations: Human-Animal Encounters in the Zoo

Abstract

The invention of the institution of public zoo, a place open to anyone who could afford the ticket, contributed to the change of human-animal relations in the times of rapid industrialization, urbanisation and colonization. Since then, one no longer had to be of a privileged class or a royal family, or to wait patiently for the traveling menagerie to meet non-human animals recognised as exotic. Nowadays, when Occidental zoos point proudly to science and conservation as their primary role, and animal enclosures are less and less reminiscent of 19th-century prison cells, human-animal encounters in the zoo seem at the same time unchanged and profoundly altered. In my presentation, I will reflect on the very possibility of such encounter, trying to delineate spatial and discursive frameworks imposed by the institution of the zoo. Moreover, I will look for ideological points of emptiness and their influence on human-animal relations that may emerge in the zoo. Taking into consideration zoos' ceaseless popularity (more than 700 million of visitors per year, according to the World Association of Zoos and Aquariums) and their role in the process of human socialisation in early childhood, I believe that the study of these *sui generis* places is still important. Not only can it reveal the conditions of human-animal relations in the late modernity, but also it might help finding spots where the disruptions occur, therefore, where the speciesist ideology can be attacked. The presentation will be based on research in several European zoos (among others: in London, Whipsnade, Prague, Kraków and Łódź) conducted as a part of a PhD project on the role of the gaze in European zoos.

Biography

Dagmara Sikora is a PhD candidate in cultural studies at the Jagiellonian University in Kraków, where she works on her PhD thesis on the role of the gaze in European zoos. She holds a BA and an MA in European Studies and an MA in Political Science obtained at the Jagiellonian University.

dagmara.sikora@doctoral.uj.edu.pl

Mary WAKEHAM, PhD
University of Bristol, UK

Animal Abuse as a Strategy of Coercive Control: Safeguarding People and Animals

Abstract

This study adopts a feminist methodology to explore the coexistence of animal abuse and domestic abuse. The study builds on the growing body of research in this area that to date has largely been situated in the US, Canada and Australia to provide new knowledge. There were three phases of data collection in this research which included a national survey, semi-structured interviews with victim-survivors of domestic abuse and interviews with professionals. The research provides compelling evidence that animal abuse is a strategy of coercive control and an act of animal cruelty. Perpetrators of domestic abuse exploit the bond that victim-survivors have with animals to coerce, control and entrap them in the abusive relationship. The oppression of women, children and animals are intertwined in patriarchal systems, and nowhere is this interconnection more apparent than in the co-occurrence of animal abuse and domestic abuse. A human-centric approach dominates definitions and the prevailing public story about domestic abuse across society. This conceptualisation focuses on the human victim-survivor in isolation but undermines the status of the animal and the importance of the animal in the dynamics of abuse. We need to extend our construction of domestic abuse to include animals as victim-survivors. Animals are the silent victim-survivors of domestic abuse. The oppression of animals is compounded by the dominant status of animals in society as 'less important' than human beings and 'property' that is 'owned' by humans. This conceptualisation of animals is underpinned by animal welfare legislation that provides a platform for perpetrators of domestic abuse who abuse animals to justify and continue the abuse of animals often with little consequence. This research highlights the many parallels between the abuse of animals and people in the context of domestic abuse and the implications of the abuse for all victim-survivors, both humans and animals.

Biography

Mary has over 15 years practice experience working in the domestic abuse sector, including founding the charity Refuge4Pets in 2017 driven by her passion to enable freedom from domestic abuse for all victim-survivors, both people and animals. Refuge4Pets provides a specialist animal fostering service to victim-survivors of domestic abuse in the UK. Mary is also an academic researcher with a specialism in the dynamics and implications of animal abuse in the context of domestic abuse. In 2021 Mary completed her PhD in the Centre for Gender and Violence Research at the University of Bristol titled *Animal Abuse as a Strategy of Coercive Control* which was the first in-depth study to explore this issue in the UK.

mary@refuge4pets.org.uk

PANEL 5: ANIMAL SYMBOLISM AND INTERSPECIES NARRATIVES

Chair: LÁSZLÓ Borbála



Marta MIQUEL-BALDELLOU, PhD
University of Lleida, Catalonia, Spain

Say Me, Say My Pet, Say It Together... Stephen King's Short Fiction through the Animal-Human Bond

Abstract

The contemporary American master of horror, Stephen King, often includes pets in his fiction, mostly cats and dogs, but also other animal species like mice. In some of King's most iconic novels, such as *Cujo* and *Pet Sematary*, pets play a pivotal role, particularly in relation to the bond that they establish with their owners, who are often children. Drawing on Claude Lévi-Strauss, animals are “good to think with” (1963: 89)—hence implying that animals have often been a projection of human subjectivity—, although Steve Baker (1993) also puts forward that animals have often been characterised as archetypal cultural others—thus underscoring the alienating qualities that pervade their cultural representations on behalf of humans. In King's fiction, there are various approaches to the human-animal bond, ranging from examples of anthropomorphic representations of animals, in which pets acquire human traits, and conversely, zoomorphic characterisations of humans, in which humans are characterised in resemblance with animals. Hence, although Derek Ryan (2015) claims that, in anthropomorphic theories, hierarchical divides between humans and animals are based on either undervaluing animal life or inflating the significance of humanity—thus giving way to Peter Singer's notion of speciesism (1975)—, as Eric Olson (2007) argues, animalism rather asserts that humans are also animals, thus establishing a mutual interconnection between human animals and non-human animals. Bearing in mind current trends in critical animal studies, in which the focus is shifting from attending to what animals mean to humans to what animals mean in themselves—particularly with Steve Baker's notion of the postmodern animal (2010) as operating independently from established structures of meaning—, this presentation aims to focus on a series of King's short stories featuring pets in their plots in order to approach their representations of the human-animal bond.

Biography

Marta Miquel-Baldellou holds a BA in English Philology, an MA in Women's Studies, Gender and Citizenship, and an International PhD in Comparative Literature. In order to

complete her doctoral studies, she conducted a research stay at the Centre of Victorian Studies of the University of Leicester (UK). She was also awarded a Postgraduate Degree in Literary Studies and Digital Literature with a Specialisation in Literary Theory and Comparative Literature. She currently works as a Postdoctoral Researcher at the Centre of Literatures and Cultures in English of the University of Lleida (Catalonia, Spain). Her field of research revolves around literary studies, gothic fiction, gender studies, ecofeminism, cultural studies, and film studies. Her research has been published in international journals and volumes edited by international publishers like Cambridge Scholars Publishing, Palgrave Macmillan, Routledge, and Farleigh Dickinson University Press.

marta.miquel@udl.cat

Emna SFAIHI, PhD Student
University of Debrecen, Hungary

The Allegory of Insects and Crab in *Age of Iron* by J.M. Coetzee

Abstract

In *Age of Iron*, insects and crab have been widely interpreted as allegories of the South African corrupt political state. Like locusts, the Apartheid regime erodes the South African land. Crab symbolises cancer gnawing at the body of the female character Mrs Curren and by extension South Africa. In this paper, I suggest a different interpretation of the animal and insect symbols. Knowing that the female narrator and protagonist, Mrs Curren is suffering from deadly cancer, I read the excessive reference to these non-human beings as the female character's attempt to come to terms with her sickness and accept death. Drawing on Susan Sontag's *Illness as a Metaphor*, I will attempt to demonstrate how the political state of affair is telescoped into Mrs Curren's decaying body. Therefore, the reference to animals and insects is not only a reflection of the Apartheid regime but also an attempt to reflect on the cancer-ridden body. Through crab and insects, Mrs Curren metaphorically thinks about her sickness. Like locusts, cancer is eating up Mrs Curren's body.

Biography

Emna Sfaihi is a 4th year PhD candidate at the University of Debrecen. Her research interests include trauma and care, and comparative literature.

emna.sfaihi8@gmail.com

ZSÍROS Liza, MA Student
University of Debrecen, Hungary

Labelling the Other: Animality in Christina Rossetti's "Goblin Market" and Contemporary Cautionary Tales

Abstract

This research intends to highlight how feminine bodies and non-human bodies are often paralleled in literature when it comes to depictions of a monstrous, instinctive creature. The analysed works, namely, Christina Rossetti's "Goblin Market" and Samantha Hunt's "Beast" are cautionary tales that are used to educate people about social norms, such as gender roles, by featuring human and non-human characters. In both literary works animals are used to represent faulty, prejudiced human values, thus they are anthropomorphised to carry more (negative) meaning. My claim is that Rossetti's poem and Hunt's short story do not only use examples/metaphors of women and hybrid, beastly characters to create moralising educational tales, but also to rethink how Victorian and contemporary traditional cautionary tales limit characters into gender(ed) norms and dichotomic innocent or monstrous characters. In other words, these works revise narratives that "other" their – usually female – transgressing, and – usually male – anthropomorphised characters to use them for educational purposes by building on the "pedagogy of fear" (Shaijan 2019: 8).

Biography

Liza Zsíros is a 2nd year Master's student of the University of Debrecen, at the Institute of English and American Studies, studying English literature and culture. She wrote her BA thesis on Emerald Fennell's 2020 film, *Promising Young Woman*, in which she argues that the movie fits into the genre of revisionist rape-revenge. Her academic interest also includes translation (Hungarian-English), gender (feminist) studies, film studies, animal representations, problematising human exceptionalism and anthropocentrism, and interspecies connections.

lizapetra813@gmail.com

LÁSZLÓ Borbála, PhD Student
University of Debrecen, Hungary

Cinematic Paw Prints: The Traces of Interspecies Grief in Angie Chen's *This Darling Life* and Laurie Anderson's *Heart of a Dog*

Abstract

This Darling Life (2008) and *Heart of a Dog* (2015) are uniquely expressive artworks that aim to convey the creators' loss for their dogs. Directed by Hong-Kong based filmmaker Angie Chen, *This Darling Life* interweaves ten different accounts about dog owners and their furry friends, including the director's own pet Baby. Combining the traditional documentary format with home videos, lyrical intertitles, and subjective sequences, in a narrative that is driven by the ebbs and flows of the mourner's mind, Chen creates a poetic form that reflects her personal experience of pet loss. Bound even less by the conventions of (documentary) filmmaking, multimedia artist Laurie Anderson uses the cinematic medium as a raw material to compose *Heart of a Dog*: a gold-swathed collage of swirling memories, philosophical musings, and personal artworks that commemorates her beloved companion Lolabelle. Both works can thus be classified as "mourning films," a genre coined by Richard Armstrong, as they use distinct visual forms to commemorate the death of an individual. However, they also highlight the unique nature of grieving a canine companion, exploring the intimate entanglement of the daily lives of humans and companion dogs, the distinctly embodied nature of the human-canine bond, and the complex affective makeup of grieving a dog. Furthermore, both films negotiate the ambiguous perception of grieving animals in the portrayed cultural context. In this light, I argue that *Heart of a Dog* and *This Darling Life* outline a specifically interspecies poetics and politics of grief, where the traces of the actual human-canine bond and the breaking of that bond significantly shape and, in turn, are reflected in the films' narrative and aesthetic aspects as well as their onto-political ramifications. Like paw print memorials, these films outline patterns of attachment between human and animal lives – patterns that persist even after death.

Biography

Borbála László, PhD student at the University of Debrecen, Hungary, is engaged in animal studies, reading cinematic and literary texts from a more-than-human perspective. In her doctoral research she attempts to map the cinematic traces and transformations of human-canine relationships in documentary and fiction films. Her work on textual creatures has appeared in edited volumes and scholarly journals including *Humanimalia*. She is the secretary of the Anthrozoology Research Group at the University of Debrecen, involved in organising an annual international conference in anthrozoology (*Perspectives of the Human-Animal Relationship*, <https://antrozoologiakonf.wordpress.com>) and co-editing the Anthrozoology Series, the first book series dedicated to the multidisciplinary exploration of human-animal interactions in Hungary (<https://antrozoologiakutatocsoport.wordpress.com/publikaciok>).

brbala.laszlo@gmail.com

PANEL 6: HYBRIDITY AND NON-HUMAN AGENCY IN SPECULATIVE FICTION

Chair: BENKE Anikó Fruzsina



Viktorija LANKAUSKAITĖ, PhD Student
Kaunas University of Technology, Lithuania

Anthrozoomorphism and Empathy in *Le Règne Animal* (2023): The Role of Film Grammar

Abstract

While non-human animals in audiovisual stories often carry meaning beyond their image, representing the natural environment, interspecies relationships, and human biases, reflecting human emotions, and taking on metaphorical roles exploring the issues within the human society as well as the broader question of human nature, the human-animal hybrid characters can be burdened with the complexity of all of those functions. The hierarchical representation of animals in film, the human gaze dictating the physical appearance of the creatures, often following similar patterns, and the level of empathy depending on the role they take, whether it would be a monster to be feared and defeated, or a misunderstood creature seeking acceptance, adds layers to the metaphor that is a human-animal hybrid – a zoomorphic creature unable to escape anthropocentric influence – an anthrozoomorph. However, in audiovisuality, this metaphorical complexity can be even more highlighted by the use of film grammar, with camera movement, angles, frame sizes, and montage, among other elements, influencing the audience's point of view. The aim of this presentation is to explore these technical aspects and their ability to shape the way the hybrid characters can be perceived on screen. Employing an empirical approach for the analysis of Thomas Cailley's *Le Règne Animal* (2023), the presentation takes a closer look at the details of anthrozoomorphism depicted in the film and their metaphorical significance, the level of empathy assumed towards the characters, and the importance of the film grammar for such portrayals.

Biography

Viktorija Lankauskaitė is a lecturer and PhD candidate in the field of History and Theory of Arts at the Faculty of Social Sciences, Arts and Humanities, at Kaunas University of Technology in Lithuania. Her research primarily focuses on the representation of animals in cinema, audiovisual storytelling, and the film genres of fantasy and science fiction.
viktorija.lankauskaite@ktu.lt

BORBÍRÓ Aletta, PhD candidate
University of Szeged, Hungary

Strange Animals: About the Cellofoids of Attila Veres' *Darker Outside*

Abstract

In my presentation, I will analyse the weird novel *Odakint sötétebb* [*Darker Outside*] by Attila Veres, published in 2017. The story takes place in an alternative Hungary, where new animals, cellofoids, appear in a forest in 1983. The cellofoids are hybrid creatures, with insect-like, octopus-like and cat-like characteristics. In my presentation, I will show how their bodies represent otherness, familiarity and strangeness. I will explore how cellofoids appear as part of nature, and analyse their relationship with farm workers. I also reflect on their affects on the caretakers. I conclude by analysing how cellofoids belong to the ecological discourse, why they represent a cultural relation to animals (mystification, trophy hunting, exploitation), and how their death connects with the extinction of species and apocalyptic visions.

Biography

Aletta Borbíró finished her doctoral studies at the University of Szeged. Her research focuses on popular culture, and her dissertation is about the relationship between humans and nature in contemporary Hungarian fantasy and weird literature. Her research focuses on plant studies, animal studies and posthuman theories. In addition to fantasy literature, she is interested in the inter- and multimediality of contemporary Hungarian rap music. Recent publications: „Termelő testek: Veres Attila a „Tranzisztor” című novellájának értelmezése” (*Társadalmi Nemek Tudománya Interdiszciplináris eFolyóirat*, 2024/1), „„Évről évre kínosabb, ahogy reppellem a Nehézlábot”: Krúbi Ganxsta Zolee Tehet Mindenről című dalának intermedialis értelmezése.” (*Partitúra*, 2023/2).

borbiraletta@gmail.com

Taha ALSARHAN, PhD Student
University of Pécs, Hungary

Beyond the Skin: Philosophical Boundaries in the Warg-World of Westeros

Abstract

This research examines the philosophical and ethical consequences of Wargs and Skinchangers in George R.R. Martin's *A Song of Ice and Fire* book series, with a specific emphasis on the blurry distinctions between human and animal identities. The study explores strange concepts of consciousness, agency, and selfhood by analysing characters such as Bran Stark and Jon Snow, who possess the capacity to warg into animals. The study investigates the moral dilemmas linked to the manipulation of another entity's will, making connections to ongoing debates concerning animal rights, personhood, and the ethical obligations that come with authority. The analysis examines the intricate relationship between humans and animals in constructing cultural and individual identities, by incorporating ideas of animism, totemism, and relational identity. It also raises questions about the ethical boundaries of human control over nature.

Biography

Taha AlSarhan is a PhD student at the University of Pécs pursuing the field of Lovecraftian studies, specifically that of the sublime in the weird and new weird. He has written and published a paper relating Lovecraft to postcolonial studies, currently writing his thesis on the topic of the sublime, and is interested in the weird and the eerie of fantasy and horror literature.

tahaalsarhan2@gmail.com

Inna HÄKKINEN, PhD
University of Helsinki, Finland

Narrating Non-Human Agency in Post-Chernobyl Altered Scenario: Tetiana Tikhovska's *Anthill* (2019)

Abstract

The presentation intends to introduce the reframing of non-human agency within the post-apocalyptic future scenario, on the example of the novel *Anthill* (2019) by Tetiana Tykhovska (written in Ukrainian), that explores the post-Chernobyl scientific recontamination of the area, affected by radiation, for reopening the Chernobyl nuclear power station in April 2086, building a new modern city, named Anthill (primarily inhabited by young couples, including the protagonists Hector and Mariana) in order to repopulate the surrounding area. The narrative delves into themes of human evolution, the consequences of technological advancements, and the existential struggles faced by humanity, which juxtaposes the lives of the inhabitants of Anthill with the remnants of nature and the impact of past human actions, raising questions about survival, love, and the essence of humanity in a world marked by destruction and rebirth. The presentation is going to demonstrate that the eradication of wildlife to prevent mutations highlights the tension between human intervention and natural evolution via emphasizing the mutated animal community (ants, serving as a metaphor for survival and the ability of nature to reclaim and adapt to altered conditions), that exists in the area, suggesting a form of agency that challenges human dominance. The ways of profiling non-human agency within the nuclear post-apocalyptic setting are studied through the perspectives of postcolonial ecocriticism (Handley – Deloughrey 2011; Huggan – Tiffin 2015), environmental hermeneutics (van Buren 1995; Drenthen 2017) by emphasizing the themes of ethical considerations of animal biotechnology, symbolism of nature and resilience within the altered landscape of Anthill, which reflects the broader themes of adaptation and survival in a world transformed by human actions and technological interventions.

Biography

Inna Häkkinen (Sukhenko), PhD is a visiting researcher of Helsinki Environmental Humanities Hub, the University of Helsinki. Her current project is about the literary dimensions of nuclear energy in nuclear fiction within literary energy narrative frames. She coordinated/co-teaches courses on Nuclear Narrative Studies and Chernobyl Studies (the University of Helsinki). After defending her PhD in Literary Studies (Dnipro, Ukraine), she has been a research fellow of Erasmus Mundus (Bologna, 2008; Turku, 2011-2012), Cambridge Colleges Hospitality Scheme (2013), SUSI (Ohio, 2016), Open Society Foundation/Artes Liberales Foundation (Warsaw, 2016-2017), Helsinki Environmental Humanities Hub (2017), JYU Visiting Fellowship Programme (Jyväskylä, 2021), the Polish Institute of Advanced Studies (Warsaw, 2021), the Institute of Advanced Studies Köszeg (2023). Her research interests lie within environmental humanities, energy humanities, ecocriticism, nuclear criticism, nuclear fiction, energy ethics.

inna.sukhenko@helsinki.fi

7. SZEKCIÓ: PEDAGÓGIA, PSZICHOLÓGIA ÉS AZ ÁLLATOK

Szekcióvezető: MEZŐ Katalin



MEZŐ Katalin, PhD

Debreceni Egyetem

A kreativitás filogenetikai aspektusai

Absztrakt

A kognitív képességek (köztük a kreativitás) törzsfejlődésének nyomon követése nem egyszerű feladat, hiszen az emberi evolúció kezdeti szakasza nehezen modellezhető, a viselkedés metódusainak nincsenek maradványai. Különösen nehéz az emberi kreativitás evolúciós alapjainak vizsgálata. Ugyanakkor ennek fontosságát hangsúlyozza például Csíkszentmihályi (2011), aki szerint, ha képesek vagyunk az evolúciós folyamat aktív és tudatos szereplőjévé válni, az nem csupán örömmel tölt el, de értelmet is ad az életünknek. Ez lehet a kreatív élmény alapja is. A kreativitással (mint kognitív képességgel) kapcsolatban legalább két evolúciós kérdés megfogalmazható, melynek megválaszolásában az idő jelentős szerepet játszik. Az első kérdés múlt fókuszú: a kreativitás humán specifikumként való értelmezésére vonatkozik, a második kérdés inkább a jelenre koncentráló, de jövő orientációjú: a kreativitás filogenetikai gyökereinek napjainkban történő vizsgálhatóságát elemzi. Jelen előadásban a kreativitás filogenetikai gyökereihez nyúlunk vissza, az olyan evolúciós pszichológiai kutatások segítségével, melyek során az állatokkal, elsősorban emberszabásúakkal végzett kutatásokkal, megfigyelésekkel próbálják feltárni és megérteni a kreativitás manifesztációját.

Biográfia

Dr. Mező Katalin a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karának docense. Fő kutatási területei: tehetséggondozás, kreativitás, fejlesztő pedagógia. Vizsgálódásai többek között kiterjednek az állatok szerepe a tehetséggondozásban témára, illetve az állatok és a kreativitás kapcsolatának értelmezésére is. Publikációi: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10046555>.

kata.mezo1@gmail.com

Reziliencia fejlesztésének lehetőségei állatasszisztáció segítségével az oktatásban

Absztrakt

Az elmúlt időszakban a különböző humán- és társadalomtudományok területén népszerű fogalommá vált a reziliencia (Bordás 2020). A reziliencia egyfajta rugalmas ellenállóképességet jelent. Segíti az egyént vagy közösséget abban, hogy kedvezőtlen körülmények között is képes legyen a környezet kihívásaihoz alkalmazkodni. A reziliens személy képes adaptálódni a körülményekhez, képlékeny, képes az önfenntartásra és az ön-újraszerveződésre. Egy bizonyos rátermettség jellemzi, amellyel képes komplex módon, sikeresen megküzdeni a szembejövő nehézségekkel és akadályokkal. Törekszik arra, hogy a fejlődéséhez szükséges képességeket és készségeket megszerezze (Szokolszky – Komlósi 2015). A neveléstudomány területén egyre inkább előtérbe kerül a pedagógusok és a pedagógusképzésben résztvevők rugalmas ellenállóképességének vizsgálata és fejlesztésének lehetőségei. A hatékony pedagógus működésének elengedhetetlen része a reziliens magatartás, továbbá a pedagógiai munkája során a rábízott gyermekek rugalmas ellenállóképességének fejlesztése. Az állatok jelentős szerepet tölthetnek be a reziliencia fejlesztésében bármelyik területen. Egyre több kutatás születik az ember-állat kapcsolatok jótékony hatásainak tanulmányozásáról, elsősorban kutyákkal, de más állatok is betölthetnek ilyen funkciót (pl. nyúl, ló, delfin). Az állatok jelenlétének hatására mérhető fiziológiai, emocionális és szociális változásokat tapasztaltak a kutatók (Babos 2013). Az előadás célja az oktatás területére fókuszálva a reziliencia fejlesztésének tükrében bemutatni néhány jelentősebb hazai és nemzetközi ember-állat (elsősorban kutya-ember) kapcsolatokat vizsgáló kutatás eredményét. Az eredmények elemzése során olyan támpontok ismertetésére törekszünk, amelyek beépíthetők a rugalmas ellenállóképesség fejlesztési folyamatába pedagógusok és gyermekek esetében is.

Biográfia

Mészárosné Gupcsó Tímea pedagógiai szakpszichológus és szakvizsgázott pedagógus állatasszisztált fejlesztőpedagógia területen. 2008-tól elsősorban iskolapszichológusként tevékenykedett a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Karcagi Tagintézményében, majd 2014-től a Berettyóújfalui Szakképzési Centrumban. 2023. augusztus óta a Debreceni Egyetem Gyermekevelési és Gyógypedagógiai Karán, a Gyógypedagógiai Intézet mesteroktatója. Az oktatói tevékenység mellett az ember-állat kapcsolatok reziliencia fejlesztő lehetőségeit vizsgálja a pedagógusképzés területén.

gupcso.timea@ped.unideb.hu

Kutyaválasztás és társas kapcsolatok kisiskoláskorban

Absztrakt

Megelőző kutatásunkban egy kutyaválasztáson alapuló módszertant dolgoztunk ki, mely az érzelmi tartalmak kutyaképekre való projekcióján és ennek kategorizációján alapul. Jelen kutatásban ez a projektív képanyag kerül felhasználásra kisiskoláskorú gyermekek társas kapcsolatainak vizsgálatakor, feltételezve, hogy a kutyaválasztásban kapcsolati, érzelmi tartalmak projekciója történik. A kutyaválasztások értelmezése alapvetően két vizsgálati szempont mentén történik. Egyfelől az egymással baráti párt alkotó gyermekek kutyaválasztásának hasonlósága kerül tesztelésre a képsorozat segítségével feltételezve, hogy a baráti párok választásai hasonlóbbak lesznek egymáshoz, a nem baráti párok választásaihoz viszonyítva. Másfelől a kisiskoláskorú gyermekek iskolai közösségükben betöltött társas helyzete függvényében vizsgáljuk a kutyaképválasztásokat feltételezve, hogy a népszerű és a népszerűtlen gyerekek választásai eltérőek lesznek egymástól. A kutyaképek gyermekek által történő kiválasztása irányított kérdések forgatókönyve mentén zajlik. A választások adatai és eredményei pedig a kutyaképek előzetesen bemért projektív tartalmi alapján kerülnek elemzésre és értelmezésre. A közösségben betöltött társas helyzet és a baráti párok azonosítása szociometriai megnevezés és rating technika segítségével történik. Kutatásunkat a kisiskolás gyermekek társas kapcsolati világának mélyebb megismerése motiválta, a kutyaválasztásra épülő módszertan bevezetésével ebbe a rejtett és szakemberek számára is nehezen megközelíthető közegbe kívánunk újszerű betekintést nyújtani és eddig nem ismert eredményeket közölni.

Biográfiák

Inántsy-Pap Judit PhD egyetemi adjunktus. A Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pszichológiai Intézet, Tanácsadás, Fejlődés- és Iskolapszichológiai Tanszék oktatója és kutatója immáron 28 éve. Kutatási területe a fejlődéslélektan, evolúciós pszichológia.

inantsy-pap.judit@arts.unideb.hu

Miskolczyné Bokor Árnika 2016-ban végzett a Debreceni Egyetemen pszichológusként. 2019-óta Tanácsadó szakpszichológus. Iskolapszichológusként dolgozik.

JÁNOSI Annamária, klinikai szakpszichológus
Pszichológiai Lovasterápia, Debrecen

A lovasterápia pszichológiai vonatkozásai

Absztrakt

Ahhoz, hogy megértsük a lovakat, két terület ismerete szükséges. A lovaké és önmagunké. Önmagunk megismerése nélkül a lovakról szerzett tudásunk legfeljebb a konvenciók betartásáról, a szerzett, tanult dolgokról szólhat, viszont nélkülözi a ló egyediségének megismerését. Ahhoz, hogy a ló lényé érthetővé legyen, szükség van arra, hogy az én (ember) és a másik (ló) különváljon, a kapcsolatban mindkét fél önálló szubjektumként jelenjen meg. A ló és az ember esetében ez a kapcsolódás két eltérő faj kapcsolódását is jelenti, akik számos közös vonással rendelkeznek, de a kapcsolat nonverbális jellege révén a megismeréshez és az illeszkedéshez önmagunk megismerésétől vezet az út, mert csakis így van készségünk arra, hogy megértsük azt, hogy miért éppen olyanok látjuk a lovakat, amilyenek. Ismerni és tudni kell ehhez azt, hogy mi szól önmagamról és mi a lóról. A terápiában ez nemcsak a személyes fejlődés elengedhetetlen része, hanem a ló valódi lényének, jóllétének meglátásához és megismeréséhez is vezet. A terápia segítőivé, új perspektívát kínáló szereplőivé akkor tudnak válni a lovak, ha a jóllétükhöz a lehető legjobban hozzá vannak segítve az emberek által. Az előadásomban a lovak által kínált perspektívákról, a lovasterápia pszichológiai vonatkozásairól fogok beszélni.

Biográfia

Jánosi Annamária, klinikai szakpszichológus, lovasterapeuta, magánpraxisban végez pszichológiai lovasterápiát közel hét éve, saját lovaival. Tanulmányait a Debreceni Egyetem Magatartástudományi intézetében végezte, lovasterapeutaként a Magyar Lovasterapeuta szövetségnél szerzett jogosítványt. Lovasterápiás tevékenységében kiemelkedő figyelmet szentel az állatjóllétnek, munkájában szívesen ötvöz más pszichoterápiás módszereket is a lovak melletti terápia során.

annamari.janos87@gmail.com; info@debrecenilovasterapia.hu

ZOMBOR Márta

Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium, Debrecen

Állatasszisztált tanítási órák a gyakorlatban

Absztrakt

A terápiás kutyákkal való találkozásomkor magával ragadott a kutyák okossága, fegyelmezettsége, engedelmessége. Az, ahogyan az emberrel együtt dolgoznak és nem is érzik munkának, miközben a rászoruló gyermekeknek segítenek, velük együtt ténykednek. A gyermekek pedig megnyílnak, akarnak, igyekeznek és ezen folyamat során komoly fejlődésen mennek keresztül. Játszva, észrevétlenül. A kutya gyerekekre gyakorolt jótékony hatása ma már nem kérdés. A kutyákkal végzett együtt-cselekvés nyitottabbá teszi a gyerekeket, felszabadultabbak lesznek, oldódnak a szorongásaik, ezáltal magabiztosabbakká válnak. Emellett az okos, képzett kutyáktól tanulni is tudnak. Ez ösztönzött, hogy valamilyen módon hozzuk közelebb a kutyákat a gyerekekhez, hozzuk be a kutyát az iskolába, hozzuk be a gyerekek mindennapjaiba. A gyerekek az iskolában elsősorban tanulnak és ez sok kisdíáknak igen nagy kihívás, rengeteg szorongással, feszültséggel és kudarccal teli élmény. Pedagógusként tudom, hogy nagyon nehéz ezekkel a rossz beidegződésekkel leszámolni és pozitív élménnyé fordítani a tudás elsajátításának folyamatát. Mesterprogramom ezt a két dolgot párosítja össze. A kutyával segített tanórák megteremtésével ezeket a rossz élményeket könnyebben tudjuk átformálni és a programban részt vevő gyerekek számára nagy élmény a kutyákkal való együtt dolgozás, tanulás. Ezzel együtt mi, a programban részt vevő pedagógusok is fejlődünk mind szakmailag, mind módszertanilag, fejlődik a személyiségünk és nagyobb tudásra teszünk szert. Az előadáson arról lesz szó, hogyan is néz ki a program, milyen jótékony hatásai vannak a kutyával asszisztált tanóráknak, hogyan tudott kiteljesedni és hogyan valósul meg mindez a hétköznapi életben, iskolánkban. Partnerünk az Aura Segítőkutya Alapítvány.

Biográfia

Zombor Márta, matematika-technika szakos általános iskolai tanár, a Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium egyik főigazgató helyettese. A Debreceni Egyetemen végzett - Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzésen - Mentortanár specializáció szakon 2016-ban, majd Közoktatási vezető és szakvizsgázott pedagógus lett 2020-ban. Pedagógus II. minősítést szerzett 2018-ban. 2020 óta fejlesztő támogató területen Mesterpedagógus fokozatot ért el. Mesterprogramja 2021 januárjában indult. Címe: Állatasszisztált tanórák és mentorálás.

zombormarta@gmail.com

8. SZEKCIÓ: AZ EMBER-ÁLLAT KAPCSOLAT IRODALMI MEGKÖZELÍTÉSEI

Szekcióvezető: GESZTELYI Hermina



VITÉZ Ferenc, PhD

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Mit gondolt Vuk a halálról?

Absztrakt

Fekete István állatszereplői többségének karaktere egyedként is alapvetően megfelel az adott faj sajátosságainak, viszont az emberekkel való viszonyteremtésen túl emberi attitűdök, kapcsolatok és helyzetek analógiája is fölfedezhető az író szövegeiben. Gyakran emberként gondolkodnak és éreznek - ami az írói szócső szerepén túl a velük való azonosulást és velük folytatott dialógust is segíti. S olyan egzisztenciális (és etikai) kérdések is fölvetődnek, mint a szabadság és rabság, a közösség és egyén, a tér és idő vagy a lét és nemlét. Előadásomban a Vuk példáján szeretnék néhány ilyen sajátosságra rávilágítani.

Biográfia

Dr. Vitéz Ferenc Sándor (1965), főiskolai docens, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Magyar Nyelvi és Irodalmi tanszékének vezetője, doktori fokozatot 2002-ben szerzett Néprajz és kulturális antropológia tudományterületen. Kutatási területe az irodalom a társművészetek és társtudományok tükrében.

vitez.ferenc@drhe.hu

KIS Gábor, PhD
Debreceni Egyetem

Ember-állat átváltozások a *Harry Potter*-regénysorozatban

Absztrakt

Az ember-állat átváltozások – vagyis az animágia és más transzformációs varázslatok – központi szerepet játszanak J.K. Rowling *Harry Potter*-regénysorozatában. Ezen átváltozások nem csupán a létrehozott varázsvilág sokszínű kidolgozottságához és „boszorkányos” atmoszféra megteremtéséhez járulnak hozzá, hanem mélyebb kulturális és mitológiai gyökerekhez is kapcsolódnak. A mitológiai és az irodalmi hagyományban gyakran találkozhatunk mixantropikus – egyszerre emberi és állati tulajdonságokkal rendelkező – és theriantropikus – emberi és állati formák között átváltozni képes – lényekkel. Ezek a keveredések és átváltozások nem csupán fizikai változást jelentenek, hanem mindig szimbolikus jelentőséggel is bírnak. Előadásomban azt vizsgálom, hogyan kapcsolódnak az átváltozások a kulturális, mitológiai és irodalmi hagyományokhoz, valamint hogyan használja Rowling ezeket a motívumokat a karakterfejlődés és a cselekmény előmozdításának eszközeként. Kitérek továbbá a szöveg nyelvi megalkotottságának jeleire, főképp a név-állat-rejtett (vagy nem rejtett) én hármásának kapcsolatára. Az átváltozások elemzése révén jobban megérthetjük a sorozat mélyebb rétegeit és kulturális beágyazottságát, miközben rávilágítunk a metamorfózisok szélesebb irodalmi és mitológiai kontextusára.

Biográfia

Kis Gábor 1980-ban született Debrecenben. A Debreceni Egyetem Gyermekevelési és Gyógypedagógiai Kar Kommunikáció, Irodalom, Dráma Tanszékének adjunktusa. Fő kutatási területe a drámapedagógiában rejlő fejlesztési lehetőségek, az improvizálás, a drámajátékok átkeretezése, az amatőr színházi előadás-tervezés; a gyerek- és ifjúsági irodalmi nevelés módszertana, az olvasóvá nevelés; valamint a *Harry Potter*-regénysorozat. A *Harry Potter*ről már több tanulmánya jelent meg; emellett *Harry Potter* könyvklubot vezet tizenéveseknek és felnőtteknek is.

kis.gabor@ped.unideb.hu

GESZTELYI Hermina, PhD

Debreceni Egyetem

Az ember-kutya kapcsolat reprezentációi a *Hová tűnt Hópihe?* című kortárs cseh kamaszregényben

Absztrakt

Az előadás Petra Soukupová kortárs cseh szerző 2017-ben megjelent kamaszregényével foglalkozik, amely magyar nyelven 2023-ban vált elérhetővé J. Hahn Zsuzsanna fordításában – aki ezzel a munkájával az Év Gyerekkönyve Díjat is elnyerte műfordítás kategóriában. A kötet az ember-kutya, ember-állat kapcsolat különböző aspektusait komplex módon mutatja be, miközben az emberek közötti viszonyok bonyolultsága, ellentmondásossága is feltárul. A krimi zsánerére épülő, és a Bildungsroman bizonyos jellegzetességeit is felmutató kötetben a címszereplő kutya, Hópihe alakján keresztül nemcsak a kutya-ember kontaktus vizsgálható, hanem általában a természethez való kapcsolódás, valamint a felelősségvállalás kérdése is megjelenik, tágabb kontextusba helyezve így a jelenséget. A nyomozás folyamata nem csupán a tettes kilétét tárja fel, hanem az elbeszélő Martinát, valamint az olvasót is saját természetfelfogásának megfogalmazására, reflektálásra készíti, ilyen módon pedig komoly szemléletformáló erővel bír(hat). Lényeges szerepet kapnak az illusztrációk, amelyek szintén árnyalják az állatokhoz, természethez való viszonyt, az előadás ezekre is kitér. A kutya-ember kapcsolat reprezentációi műfaji, szerkezeti, narrációs és nyelvi-retorikai összefüggésben kerülnek a vizsgálat középpontjába, amelyet kiegészít az antropológiai perspektíva.

Biográfia

Gesztelyi Hermina a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógynevelési Karának adjunktusa. 2019-ben szerezte meg a doktori fokozatot *Textusok és textilek – Az erényes nő műveltsége a 17–18. században* című értekezésével. 2021-ben jelent meg a disszertációból készült könyve ugyanezen a címen. A Gyermek- és ifjúsági irodalom szakirányú továbbképzési szakot 2015-ben végezte el a Károli Gáspár Református Egyetemen. Fő érdeklődési területe a 17–18. századi irodalom- és művelődéstörténet, valamint a kortárs gyerekirodalom.

gestelyi.hermina@ped.unideb.hu

BÓDIS Mira Mária, tanári hallgató
Debreceni Egyetem

Emberek és állatok: Világok közti különbségek Szabó Magda *Sziget-kék* című meseregényében

Absztrakt

Az irodalom- és filmtörténet során az állatok, s nem utolsósorban a beszélő állatok kiemelkedő szerepet kapnak. Azért nagyon fontos ez, mert az állatokkal való kommunikáció olyan lehetőségét mutatja be, amely az emberek számára nem elérhető, azonban ahogy ezen történetekben látható, ez az emberek és állatok közötti harmónia kulcsa. Szabó Magda *Sziget-kék* című meséjében is folytatódik ez a hagyomány, azonban az állatok beszédét nem mindenki értheti: a történet főszereplője Valentin is csak őszinteségével és empatikusságával nyeri el ezt a képességet. Ami igazán érdekessé teszi a meseregényt, az az állatok birodalma (a Sziget), ahol egy különleges, utópisztikus világ tárul elénk. Az állatok közösen tanulnak, mentőexpedíciókat szerveznek az emberi világban bántalmazott és ottrekedt állatok érdekében, s híres professzoraik minden betegségre megtalálják a gyógyírt. A kisfiú és barátai (Kandúrka, János, Cocó) kölcsönösen segítik egymást, ugyanis míg közösen mentik meg a bajba jutott állatokat, addig a Sziget professzorai Valentin édesanyjának keresik a megfelelő gyógymódot, így nem pusztán állati segítőkről beszélhetünk, hanem egy kölcsönös kapcsolatról. A történet – amellet, hogy a gyermekek érzékenyítésére hivatott – a felnőttvilág hibáira világít rá, és egy mese köntösébe öltöztetve kritizálja azt. A meseregény, annak ellenére, hogy a múlt század 50-es éveinek végén (1959) íródott, súlyos, ma is jelentős problémákat dolgoz fel, mint az állatbántalmazás és az állatok iránti tisztelet. A gyermekek szemével láttatott világ állatfigurái egy jó félévszázaddal előzték meg azokat a társadalmi folyamatokat, amelyek a társállatokkal és az állattársakkal való emberi együttélés mai kommunikációs terét kialakították.

Biográfia

Bódis Mira Mária a Debreceni Egyetem ötödéves angol-magyar tanári szakos hallgatója. Tanulmányai mellett a Magyar Nemzeti Helynévtár Program tagja. Emellett a Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Program keretein belül a tavalyi év során kezdett el gyerekirodalommal foglalkozni.

bodismira@gmail.com

9. SEKCIÓ: ÁLLATOK A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN ÉS AZ IRODALOMBAN

Szekcióvezető: KIS Gábor



Amrein Tamásné MISKOLCZI Boglárka

Ecological Farm and Bird-Nest Box Station, Romonya

Egy feledésbe merülő kapcsolódás reneszánsza: A madarak és emberek közötti együttműködés szerteágazó lehetőségei

Absztrakt

Az elmúlt évszázadok nagy ornitológusainak feljegyzései bővelkednek az olyan leírásokban, amelyek a madarak és emberek közötti együttműködés jó gyakorlatairól szólnak. Ezek, a kölcsönös haszon elvén alapuló sikertörténetek kiváló bizonyítékai annak, hogy a nemzetközi szakirodalom által win-win felállásnak nevezett madár-ember együttműködés nemcsak, hogy megvalósítható, de kifejezetten pozitív hatásokkal is rendelkezik - legyen szó emberi világról, madarokról, életközösségekről vagy a teljes ökoszisztémáról. Az előadás során bemutatásra kerülnek azok a történelmi példák, amelyek ezekről a pozitív hatású együttműködésekről szólnak, majd részletesen betekintünk azokba a folyamatokba, amelyek ezeknek a gyümölcsöző együttműködéseknek véget vetettek, illetve összegyűjtjük azokat a területeket és veszélyforrásokat, amelyeket antropogén világunk emelt a körülöttünk élő madarak útjába. Szó lesz arról, hogy milyen ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak Földünk madarai, ezeket hogyan tudjuk felelős döntésekkel szolgálatunkba állítani, végül megteremtjük a két pólus szintézisét azáltal, hogy megnézzük: a történelmi tapasztalatokat hogyan ültethetjük át modern világunk innovatív, fenntartható jövő felé vezető célkitűzéseibe.

Bővebb információ: <https://www.bird-nbs.hu/bird-human-cooperation-system/>.

Biográfia

Amrein Tamásné Miskolczi Boglárka az Ecological Farm and Bird-Nest Box Station tulajdonosa, egyben a Bird-Human Cooperation System alapítója. A madarak és emberek közötti együttműködési rendszerekkel foglalkozik kutatóként, szakértőként és agroökológiai innovátorként. Szakíróként, kert-, gazdaság- és odútelep tervezőként is tevékenykedik, és az Európai Klímaegyezmény magyarországi nagyköveteként számos fenntarthatósági, környezet- és természetvédelmi kezdeményezésben, programban, projektben is részt vesz. A Feather Friendly madárütközészvédelmi rendszerének képviselője Magyarországon, és előadóként is tevékenykedik.

miskolczi.boglarka@gmail.com

KOVÁCS Katalin, habilitált egyetemi docens
Szegedi Tudományegyetem

Macskaábrázolás a francia rokokó festészetben

Absztrakt

Az előadás fő célja a macskaábrázolás bemutatása a francia rokokó festészetben. Először a macskához fűződő szimbolikus jelentéstartalmakat tekintjük át, majd néhány, a XVIII. század első felében született francia festmény elemzése alapján azt vizsgáljuk meg, milyen szerepet tölt be a macska az elemzett konkrét festményeken. A Vigh Éva által szerkesztett *Állatszimbólumtár* (Budapest, Balassi, 2019) hangsúlyozza, hogy a macskát – amely simulékony, szelíd háziállat, ám ugyanakkor agresszív, ragadozó vadállat is – gyakran ambivalens módon ábrázolják az irodalmi szövegekben és a festményeken. Arra a kérdésre próbálunk meg választ találni, hogy ez a kettősség megjelenik-e valamilyen módon az ábrázolt képeken? Az általában elegáns ifjú hölgyek társaságában látható macska – a korszakban alkotott zsánerképeken ugyancsak gyakran felbukkanó ölebek mellett – nyilvánvalóan erotikus motívum, de emellett más szerepben is feltűnik a rokokó festményeken. Az ismert francia rokokó festők (Jean-Antoine Watteau, François Boucher és Jean-Honoré Fragonard) alkotásai mellett a La Fontaine állatmeséit illusztráló állatképfestő, Jean-Baptiste Oudry néhány művét is elemezzük. Oudry képein az állatok a főszereplők, tehát az említett rokokó festők bensőséges hangulatú zsánerképeitől eltérően – ahol a macska gyakran csupán járulékos elem – nála az állatok nézőpontjából való ábrázolásmódon van a hangsúly.

Biográfia

Kovács Katalin a Szegedi Tudományegyetem Francia Tanszékének habilitált docense. Kutatási területe a XVII-XVIII. századi francia művészetelmélet (elsősorban Diderot festészetelméleti írásai, illetve Watteau és Chardin művészete); motívumkutatás (a csend fogalma; a tudom-is-én-micsoda; szenvedélyelméletek; állatábrázolások: a majom). Legutóbb megjelent kötetei: *A csend alakzatai a festészetben* (2010, Budapest, L'Harmattan), *Diderot et Watteau. Vers une poétique de l'image au XVIIIe siècle* (2019, Paris, L'Harmattan). Szerkesztett kötetei: *Le singe aux XVIIe et XVIIIe siècles. Figure de l'art, personnage littéraire et curiosité scientifique*, éd. par Florence Boulerie et Katalin Bartha-Kovács (2019, Paris, Hermann), *A rokokó arcai: Tanulmányok egy tünékeny fogalom történetéhez*, szerk. Bartha-Kovács Katalin és Fórizs Gergely (2022, Budapest, Reciti).

kovacs@lit.u-szeged.hu

HANNOS Gábor, PhD hallgató
Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest

Az elhaló kolonialista tekintet: A táj, a farkasok és az (állat)csontok szerepe a Véres délkörök negyedik fejezetében

Absztrakt

Cormac McCarthy *Véres délkörök, avagy vörös alkony a nyugati égen* című művének negyedik fejezetében egy amerikai szabadcsapat indul útnak, hogy ásványi kincseket, nemesfémeket, valamint földbirtokokat kaparintsanak meg, továbbá hogy megtorolják a mexikói-amerikai háborúban elhunyt honfitársaik halálát. Egyszóval egy gyarmatosító „mortalóc sereg” kel útra a mexikói határvidéken. McCarthy ugyanakkor nyomban egyértelművé teszi, hogy a vágyott Kánaán helyén a kolonialista intencióknak radikálisan ellenálló vidék terül el. A regény tájképe meglehetősen homogén, a messzeségbe vesző homoktenger és a horizontot szegélyező hegyvonulatok képét csak a néhai mennydörgés, a szétszórt csontok, vagy porig rombolt városok szabdalják, de egyik sem mutatkozik olyan markáns tényezőként, mely érdemben változtathatna a táj egységes képén. E strukturáló tényezők felbukkanása, és a táj végtelenjébe való beleveszésük a civilizáció metonimikus helyettesítéseként szolgálnak (mely egyébként sem áll távol a mcarthy-i prózától, ld. Sári 2015), így például a csontok, tartoznak az emberhez vagy öszvérhez, a vidék decivilizatórikus tendenciáira vagy anti-civilizációs jellegére utalnak. De a civilizációs vívmányok, amennyiben megjelennek (pl. telekhatár és kunyhó mint magántulajdon), megmunkálatlan anyagból (pl. sárból, marhacsontból) állnak össze. Előadásomban amellett, hogy a civilizáció és a táj összeférhetlenségét vizsgálom – az anyag, a természeti képződmények és az állati eredetű motívumok (csontok, vadlovak) összefüggés-rendszerén keresztül –, bemutatom a farkasok megjelenésének, „bágyadásának”, illetve eltűnésének szimbolikáját, melynek kulcsfontosságú szerepe van abban, hogy az olvasó lássa, a „szabad csapat” kolonialista célkitűzései egyhamar a túlélésért folytatott küzdelembe torkolnak. Az előadás elméleti alapját Radnóti Sándor (2022), Georg Simmel (1990), José Ortega y Gasset (2008) és Joachim Ritter (2007) a tájat vizsgáló műveik képezik.

Biográfia

Hannos Gábor 1996-ban, Keszthelyen született. Szociológiát és kulturális antropológiát végzett, jelenleg pedig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájának doktorandusza.

hannos.gabor@gmail.com

PANEL 10: HUMAN-ANIMAL HISTORIES

Chair: TÓTH Norbert



James AKPU, PhD

Dublin City University, Ireland

A History of the Anti-Baboon Campaign in Northern Nigeria, 1945-1963

Abstract

Between 1945 and 1963, the Northern Regional Production Development Board, a colonial contraption, launched several campaigns to exterminate pests because of their damage to crops. Depredations of birds, locusts, insects, hyenas, rats, baboons, elephants and other vermin caused considerable annual losses to crops and livestock. Colonial capitalist interests dominated important wildlife and forest regulations that shaped Nigerians and resource management. Colonial wildlife ordinances targeted Nigerians as culprits, resulting in conflicts between local people and the colonial government. Drawing on diverse sources and methods, this research will ask how colonialists perceived baboons and examine the nuances around colonial resistance by African community heads and others often ignored by researchers. This project's examination of baboon control will open new areas of interdisciplinary environmental research and provide important context for broader research on imperial ideologies, natural history, human-animal relations, colonial resistance, the impact of vermin control on agricultural production, commoditization, the environment and conservation in northern Nigeria and how organisms are defined as pests.

Biography

Dr. James Akpu is an assistant professor in global history at the School of History and Geography at Dublin City University. His research interests are in African history, Ireland-Africa relations, church-state relations, the missionary movement, maternal and child health, history of philanthropy, technology, gender, women's sexuality studies, agricultural and environmental history, the history of human-animal relations and British empire history. Born in Kano in Northern Nigeria, James holds a B.A. and M.A. (with distinction) in History degrees from the University of Ibadan in Nigeria. He graduated at the top of his class, winning prizes for the best student at both levels. Before his university education, he obtained a national diploma in Library and Information Science from the Federal Polytechnic Offa in Nigeria. A former Irish Research Council Government of Ireland Postgraduate Scholar, he completed his PhD at Dublin City University in 2022.

james.akpu@dcu.ie

Gabriela JARZĘBOWSKA, PhD
University of Warsaw, Poland

Farms, Animals and Interspecies Relations in Socialist Poland

Abstract

My presentation examines changes in the relations between people and farm animals in socialist Poland during the 1970s, a period marked by the significant agricultural transition from small-scale peasant farming to predominantly state-owned, industrial-scale production. This study investigates new standards associated with paradigms of modern farming as well as the emergent zoonotic and environmental hazards triggered by industrial farming. I aim to explore how these standards and hazards constituted a new paradigm of animal production within the context of East-European socialist modernity. Preliminary research highlights the pivotal concepts of progress and backwardness, which played a decisive role in shaping the “proper,” “modern,” and “sanitary” forms of farm animal exploitation during efforts to “catch up” with developed countries. Notably, critical research on the transformations of animal exploitation in food production within the Eastern Bloc has been scarce. This gap likely stems from the prevailing view that contemporary meat and dairy production originated solely from the logic of capitalism and its commodification of animals. The industrialization of animal farming, however, occurred not only under Western capitalism but also within socialist countries undergoing similar processes in the latter half of the 20th century. This aspect has been commonly overlooked. My research is thus based on entirely new and untapped sources, primarily archival materials. I analyse content from textbooks and coursebooks for agriculture students, zootechnical journals and manuals, advertisements, booklets, graphs, infographics, and media coverage. The innovation of this research lies also in its interdisciplinary approach, combining the history of science and agriculture with cultural studies methodologies.

Biography

Gabriela Jarzębowska is an assistant professor at the Faculty of Artes Liberales, University of Warsaw. She was a Fulbright Fellow at the Wesleyan University, the Seedbox network at the Linköping University grantee and a short time visiting scholar at the University of California (Santa Cruz). Her interdisciplinary work, bridging the gap between cultural studies, history and sociology, is focused on critical animal studies and environmental humanities. In her PhD thesis she analysed cultural and ideological ramifications of rat control programs. Currently she works on changes in breeding practices in rural Poland before 1989, in order to understand conceptual and material relations between animals, socialism, agriculture and modernity. Her book *Species Cleansing: The Cultural Practice of Rat Control* will be published by Vandenhoeck & Ruprecht Verlag (Imprint of BRILL Deutschland) in 2024.

gabriela.jarzebowska@al.uw.edu.pl

Martin GABRIEL, Dr. Phil.
University of Klagenfurt, Austria

Divine Red: Cochineal Insects, Humans, and Dye Production in Colonial Mexico

Abstract

While a lot has been written about the intricacies of human-animal (or animal-human) relationships in regard to beings such as dogs, horses or sheep, I want to focus on an insect only a few millimetres small. *Dactylopius coccus*, the cochineal insect, is one of the few animals domesticated in America before the European conquest. Produced in a complicated process (planting and caring for specific cacti and then using insects living on them as source for carminic acid), cochineal had been used for hundreds of years before Europeans set foot into Mexico. Indigenous people obviously valued the possibility of creating an intense red colour from body fluids of female cochineal and, since red has a special meaning in many different cultures while also being relatively hard to produce, Mexican cochineal became a resource highly sought after in trans-Atlantic and global commerce. Until today, both wild and domesticated variants are used in cochineal production – however, natural cochineal nowadays is a niche product and is mainly fabricated in Peru. The nature of cochineal as an insect, of course, resulted in a relationship with humans that was different from that between humans and llama or cattle. On the other hand, the intensity of human-animal interaction is obvious also in this case. Cochineal, during the 18th century, became the second-most valuable resource of New Spain and its production was highly labour-intensive. Insects had to be raised and cared for; in the end they had to be killed, dried, and packaged. Even in modern Mexico, producers sometimes cut off parts of cacti with insects on them and store them in their homes in order to protect the animals from cold or predatory animals – in my opinion, this could be seen as a classic example of an animal “domesticating” humans and being integrated into the household.

Biography

Martin Gabriel holds a PhD in history from the University of Klagenfurt (Austria) where he is a lecturer in modern history with a focus on global history. His main research interests are the history of the colonial Americas, socioeconomic history (e. g. human-animal relations, alcohol use) and the medical humanities. Recent publications include “‘Enlightened’ Colonialism, Smallpox, and the Indigenous Other in Late 18th Century Mexico and Guatemala” (book chapter, 2023) and “Kolonialherrschaft, Pocken und Emotionen im bourbonischen Oaxaca” (journal article, 2023). A peer-reviewed journal article “Die Koschenilleschildlaus als ‘Arbeitstier’ im kolonialen Neuspanien” will be published in early 2025 with the journal *Tierstudien*.

Martin.Gabriel@aau.at

Sufail VELLAM KUNNAN, MA
University of Hyderabad, India

Malabari Muslims and their Goats: Devotion, Emotion and Tradition

Abstract

The Mappilas are the Malayali Muslims of southwest India - Kerala - characterised by a unique cultural synthesis of Malayalam and Islamic worlds. However, their culture and rich literature are yet to garner mainstream attention whether within Kerala or beyond academia, much like their relationship with livestock (other than human) species, particularly that of goats. Historically, the social life of goats among Mappilas reflect a complex interplay of religious, economic, and emotional resonance. It is not coincidental that the eminent Padmashree awardee and celebrated 'genuine' Mappila writer Vaikom Muhammad Basheer chose a goat as the central character in his novel *Pathummayude Aadu* (1959), aiming to capture his family's daily life through witty interactions and eventful coexistence, all sparked by the presence of a goat! The salient presence of goats within the Mappila cultural landscape has been noted by many scholars, including Roland E. Miller. In his study "Mappila Muslim Culture", Miller frequently deploys the adjectives 'ever-present' and 'omnipresent' to describe goats. However, as has happened elsewhere, the migration spurred by the Gulf boom and subsequent modernization in the region have brought about significant changes in Mappila's attitude towards livestock species. The once-beloved Malabari goats of the Mappila community are now teetering on the edge of extinction. At this juncture, this paper endeavours to address three pivotal questions. Firstly, it examines the role of goats in Mappila devotional and traditional practices during the twentieth and twenty-first centuries (religious and symbolic landscape). Secondly, it investigates whether significant ruptures have occurred in the historical relationship between Mappilas and goats in the Malabar region, and identifies potential causal factors (historic/cultural landscape). Finally, it explores shifts in the Mappila community's perception of 'wealth' subsequent to the 'Gulf boom' and its impact on livestock culture (economic landscape). Employing ethnographic and content analysis methods, this study aims to understand the dynamics and continuities in the relationship between Mappilas and their goats during twentieth and twenty-first centuries, focusing the aspects of devotion, emotion, and tradition, against the backdrop of Gulf migration and subsequent socio-economic shifts and modernization in the region.

Biography

Sufail V. K. is a final-year postgraduate student in Sociology at the University of Hyderabad, India. His academic pursuits are deeply rooted in an interdisciplinary approach to understanding broader social realities and the everyday lives of individuals. His research interests encompass, but are not limited to, the anthropology/sociology of Islam/Muslims in South Asia, cultural anthropology, sensoriality, animal history, and political sociology, with a particular focus on violence, the nation-state, and citizenship. sufailvellamkunnan@gmail.com

11. SZEKCIÓ: ÁLLATASSZISZTÁLT AKTIVITÁSOK

Szekcióvezető: LAOUES-CZIMBALMOS Nóra



LAOUES-CZIMBALMOS Nóra, PhD – SZERDAHELYI Zoltán, PhD

Debreceni Egyetem

Állatasszisztált intervenciók a mozgásfejlesztésben fogyatékos gyermekek között

Absztrakt

Az állatasszisztált terápia egyre nagyobb figyelmet kap a különböző terápiás módszerek között, különösen a fogyatékossgal élő gyermekek mozgásfejlesztésében. Az állatok, különösen a kutyák, lovak és egyéb terápiás állatok bevonása az intervenciók folyamatba, bizonyítottan pozitív hatással van a gyermekek fizikai, érzelmi és szociális fejlődésére. A kutatás célja annak vizsgálata, hogy az állatasszisztált intervenciók hogyan járulnak hozzá a fogyatékossgal élő gyermekek mozgásfejlődéséhez. Kiemelten fókuszálunk az AAT alkalmazásának hatékonyságára a motoros készségek fejlesztésében, valamint a terápia általános hatására a gyermekek életminőségére. A kutatás során kvalitatív és kvantitatív módszereket egyaránt alkalmazunk. Az intervenciók programban részt vevő gyermekeknél előtte-utána méréseket végzünk a motoros képességek terén, valamint részletes interjúkat folytatunk a szülőkkel, terapeutákkal és pedagógusokkal. A kutatás várható eredményei közé tartozik az állatasszisztált terápia pozitív hatásának bizonyítása a motoros képességek fejlődésére. Az előzetes eredmények azt mutatják, hogy az állatok jelenléte növeli a motivációt, csökkenti a stresszt, és elősegíti a gyakorlatok hatékonyabb végrehajtását, ami jelentős előrelépést eredményez a mozgásfejlődés terén. Az állatasszisztált intervenciók jelentős szerepet játszhatnak a fogyatékossgal élő gyermekek mozgásfejlesztésében. A kutatás eredményei hozzájárulhatnak az állatasszisztált terápia szélesebb körű alkalmazásához, és új lehetőségeket nyithatnak a speciális nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztésében. A kutatás fontossága abban rejlik, hogy rávilágít egy innovatív és hatékony terápiás módszer potenciáljára, amely nemcsak a fizikai fejlesztést szolgálja, hanem a gyermekek érzelmi és szociális jólétéhez is hozzájárul. Az eredmények alapot nyújthatnak a jövőbeni programok kidolgozásához és a terápia szélesebb körű alkalmazásához a fogyatékossgal élő gyermekek körében.

Biográfiák

Laoues-Czimbalmos Nóra jelenleg a Debreceni Egyetem Gyermekevelési és Gyógypedagógiai kar Művészetnevelési, Sport és Egészségnevelési Tanszékén dolgozik mint tanársegéd. A felnőtt oktatás mellett fogyatékossgal élő gyermekekkel és személyekkel foglalkozik. A Ligetaljai Egyesített Oktatás-Nevelés Sportegyesületet

koordinálja. Az egyesület tagszervezete lett a Fogyatékos Országos Diáksport-, Verseny- és Szabadidősport Szövetségnek (FODISZ) Hajdú-Bihar megyében. Ezáltal megyei fogyatékosügyi referensi, valamint versenyigazgatói munkát lát el fogyatékosággal élő gyerekek versenysportolásában és szabadidősport szervezésében

laoues.nora@ped.unideb.hu

Szerdahelyi Zoltán, PhD, egyetemi adjunktus a Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar, Komplex Művészeti- és Egészségnevelési Tanszék oktatója és kutatója kilenc éve. Kutatási területei a gyermekkori mozgásfejlődés, a fizikai aktivitás, valamint a rekreáció elméleti és gyakorlati aspektusai.

szerdahelyi.zoltan@ped.unideb.hu

Kutyával asszisztált terápia hatásai tanulási zavarokkal küzdő gyerekek esetében

Absztrakt

Az előadás a tanulási zavarokkal küzdő gyerekek kutyával asszisztált terápiás foglalkozásaival kapcsolatos szülői tapasztalatokat mutatja be, 25 szülő véleménye alapján. Az eredmények rávilágítanak a terápia különböző aspektusaira gyakorolt pozitív hatásokra. A szülők beszámolóí alapján kirajzolódni látszik, hogy a kutyával végzett terápia jelentős előnyöket kínál a gyermekek mozgásfejlődésében, javítja szociális interakciós képességeiket, fokozza kognitív funkcióikat, valamint pozitívan befolyásolja emocionális állapotukat. Mozgásos fejlődés: A szülők többsége észlelte, hogy a terápia javította gyermekeik koordinációját és motoros készségeit, különösen a koordináció (10 fő) és az egyensúly (6 fő) terén. A finommotorikai fejlődést is pozitívan értékelték (5 fő), míg néhány szülő nem tapasztalt jelentős változást (4 fő). Kognitív fejlődés: A legtöbb szülő észlelte, hogy gyermekeik figyelme és koncentrációja javult (8 fő), valamint növekedett a memória és problémamegoldó készségek is (7 fő). A tanulási készségek fejlődése is megfigyelhető volt (6 fő), de voltak, akik nem észleltek jelentős változást (4 fő). Emocionális fejlődés: A terápia jelentős hatással volt a gyermekek szorongásának és feszültségének csökkentésére (9 fő) és az önértékelés, hangulat javulására (8 fő). A szociális interakciók kezelése is fejlődött (5 fő), azonban néhány szülő nem tapasztalt változást (3 fő). Kutyával való interakció: A gyermekek szívesen játszanak a kutyával és örömmel vesznek részt a foglalkozásokon (11 fő). A kutyával való kapcsolat segítette a relaxációt (7 fő) és növelte az önbizalmat (4 fő), bár egyesek nem észleltek jelentős változást (3 fő). Szociális készségek fejlődése: A szociális kapcsolatok kezelése javult a legtöbb gyermek esetében (10 fő), és a kommunikációs készségek is növekedtek (7 fő). A szociális interakciók kezelése is fejlődött (5 fő), de voltak, akik nem észleltek jelentős változást (3 fő). Hosszú távú előnyök: A szülők jelentős része úgy vélte, hogy az általános jólét és életminőség javult (9 fő), valamint a terápia hatékonyan integrálódott a mindennapi rutinba (8 fő). Hosszú távú fejlődést is észleltek (6 fő), de néhány szülő nem tapasztalt hosszú távú előnyöket (2 fő). A terápia során tapasztalt eredmények összhangban állnak a szakirodalmi adatokkal, amelyek a kutyák által nyújtott támogatás pozitív hatásait hangsúlyozzák a tanulási zavarokkal küzdő gyerekek esetében.

Biográfia

Müller Anetta a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának professzora, a Sportgazdaságtani és -menedzsment Intézetben. A Rekreáció és életmód BA szak vezetőjeként különböző célcsoportok szabadidős tevékenységeinek szervezésével és menedzselésével kapcsolatos tárgyakat tanít. Ezenkívül a Sportszervezés BA szakon és a Sportgazdaságtan mesterszakon is oktat, sport és turizmus, sportturizmus és rekreáció menedzsment témakörökben. Végzettségei között szerepel a földrajz és testnevelés tanári diploma, középiskolai testnevelés tanári végzettség, valamint gazdasági diploma. Kutatásai a szabadidős tevékenységekre, rekreációra, egészségügyi

gazdaságtanra, sportra és turizmusra fókuszálnak, különös figyelmet fordítva a sport és az egészség szerepére az utazási motivációkban. Számos turizmushoz kapcsolódó kutatási projektben vett részt, beleértve az aktív és passzív sportfogyasztást, valamint a fizikai aktivitás és inaktivitás vizsgálatát.

muller.anetta@econ.unideb.hu

ŽIDEK Peter – MÜLLER Anetta, PhD

*Selye János Egyetem, Komárom, Szlovákia;
Debreceni Egyetem*

Az állatokkal asszisztált terápia hatásai hátrányos helyzetű gyermekek esetében

Absztrakt

Az utóbbi években az állatokkal asszisztált terápia a modern pszichológiai és pedagógiai megközelítések egyik jelentős irányvonalává vált. Különösen a hátrányos helyzetű gyermekek esetében alkalmazott állatasszisztáció mutat látványos eredményeket, mert olyan innovatív és holisztikus perspektívát kínál, amely segíthet enyhíteni a hátrányokból fakadó problémákat és támogatni a gyermekek fejlődését. Előadásunkban egy olyan Szlovákiában megvalósult állatasszisztációs programot mutatunk be, amely a hátrányokkal küzdő gyermekek fejlesztésére irányul. A Bratislava és környékén élő hátrányos helyzetű fiatalok számára létrehozott Puppy Therapy Program különösen szociális, emocionális vagy kognitív problémákkal küzdő gyermekek segítségét tűzte ki célul. A program keretében képzett terápiás kutyákkal találkozhatnak heti rendszerességgel a gyerekek. A kutyákkal való foglalkozások a gyermekek számára élvezetesebbek és sikerélményekben gazdagok, ezért szorongás csökkentő és stressz oldó hatásúak, valamint növelik az önbizalmukat és a motivációjukat is. Az ebekkel folytatott interakció során fejlődnek a szociális készségeik, javul a társas kapcsolataik kezelésének képessége, empátiát, türelmet tanulnak. A programot szülők és szakemberek egyaránt pozitívan értékelik. A szülők tapasztalatai szerint gyermekeik jelentős fejlődést mutattak az emocionális és szociális készségek terén. A kutatói értékelések is alátámasztják a szülők tapasztalatait. Méréseik alapján a gyermekek szorongása csökkent, az önértékelésük és a társas kapcsolataik jelentősen javultak. A program folyamatosan figyeli a résztvevők fejlődését, és a visszajelzések alapján finomítja a terápiás módszereket.

Biográfia

Židek Peter a Selye János Egyetem Pedagógiai karán, Óvó és tanító BSc szakos hallgatókat oktat, és a Szlovák Pedagógiai Módszertani Központ szervezésében pedagógus továbbképzések tartásában vesz részt. Emellett a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karán az Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola hallgatója. Doktori témája a hátrányos helyzetű gyerekek sportfogyasztási szokásainak vizsgálata. Kutatási területei a pedagógia és a gyógypedagógia területéhez is kapcsolódnak.

zidekp@uj.sk

Müller Anetta a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának professzora, a Sportgazdaságtani és -menedzsment Intézetben. A Rekreáció és életmód BA szak vezetőjeként különböző célcsoportok szabadidős tevékenységeinek szervezésével és menedzselésével kapcsolatos tárgyakat tanít. Ezenkívül a Sportszervezés BA szakon és a Sportgazdaságtan mesterszakon is oktat, sport és turizmus, sportturizmus és

rekreáció menedzsment témakörökben. Végzettségei között szerepel a földrajz és testnevelés tanári diploma, középiskolai testnevelés tanári végzettség, valamint gazdasági diploma. Kutatásai a szabadidős tevékenységekre, rekreációra, egészségügyi gazdaságtanra, sportra és turizmusra fókuszálnak, különös figyelmet fordítva a sport és az egészség szerepére az utazási motivációkban. Számos turizmushoz kapcsolódó kutatási projektben vett részt, beleértve az aktív és passzív sportfogyasztást, valamint a fizikai aktivitás és inaktivitás vizsgálatát.

muller.anetta@econ.unideb.hu

12. SEKCIÓ: ÁLLATOK ÉS REKREÁCIÓ

Szekcióvezető: SZERDAHELYI Zoltán



NAGY Levente, MA

II. Rákóczi Ferenc Gimnázium, Szentendre

Állatok használata a sportversenyeken: Sportolnak-e az állatok?

Absztrakt

Az előadásomban a sport, az állatok és az etika metszéspontját kívánom azonosítani és filozófiai megközelítésben elemezni. A sportban betöltött állati szerepek és felhasználási módok vizsgálatára törekszem, különös tekintettel a házasított állatokra (például lóverseny, rodeó) és a vadon élő állatokra (például vadászat). Elemzem, hogy ezekben az eseményekben hogyan és milyen mértékben számítanak az állatok, mint lénytársaink, akikkel szemben erkölcsi kötelezettségeink vannak. Az állatok sportban való felhasználásáról szóló irodalom széleskörű, és különféle nézeteket, érveket vonultat fel, amelyeket ismertetni fogok, majd bemutatom a saját álláspontomat is. Célom, hogy rávilágítsak a probléma összetettségére és feltárjam a témában zajló viták fő irányvonalait. Az emberek évezredek óta bevonják az állatokat sporttevékenységeikbe, és e jelenség több szempontból is elemzésre szorul. Az előadás során az általános elméleti kerettől a konkrét példákig haladok az elemzésben, hogy megvilágítsam a téma etikai és gyakorlati aspektusait.

Biográfia

Nagy Levente testnevelés és filozófia szakos középiskolai tanár, Szentendrén tanít. Fő kutatási területe a sportfilozófia, jelenleg a játék elem a sportban témát kutatja és ír egy hosszabb elemzést. Ezen kívül foglalkozik sportetikával, azon belül a fair play fogalmával. Korábban előadóként részt vett egy nemzetközi sportfilozófiai konferencián, ahol az állatok szerepét a sportban elemezték.

nagy.levente@sziiirfig.hu

PÁLINKÁS Réka, PhD hallgató – **MÜLLER Anetta**, PhD

Nyíregyházi Egyetem;

Debreceni Egyetem

A turizmus, a kutyatartás és a fenntarthatóság kapcsolata

Absztrakt

A turisták körében évről évre növekszik az igény arra, hogy társállataikat is magukkal vigyék az utazásokra, így a turisztikai szektornak alkalmazkodnia kell ezekhez az elvárásokhoz, miközben a fenntarthatósági szempontokat is szem előtt tartja. A turizmus, a kutyatartás és a fenntarthatóság kapcsolata egyre fontosabb témává válik a modern társadalomban. A fenntartható turizmus iránti törekvések mellett nagy hangsúly kerül az állatbarát utazási lehetőségekre, amelyek új kihívásokat és lehetőségeket kínálnak mind a szolgáltatók, mind az utazók számára. A kutyatartás növekvő népszerűsége új kihívások elé állítja a turisztikai ipart, különösen akkor, ha figyelembe vesszük a természetes környezetre és az infrastruktúrára gyakorolt hatásokat. A kutyatartás jelentős szerepet játszhat a turizmusban, különösen a kutyabarát szolgáltatások és szálláshelyek növekvő népszerűségével. Az állatbarát turizmusra való igény növekedése arra ösztönzi a turisztikai szektort, hogy olyan szolgáltatásokat és környezetbarát megoldásokat alakítson ki, amelyek kielégítik a társállattal utazók igényeit, miközben minimalizálják a környezetre gyakorolt negatív hatásokat. Ugyanakkor a felelőtlen kutyatartás és az ebből fakadó környezeti hatások komoly fenntarthatósági kihívásokat jelenthetnek.

Biográfia

Pálinkás Réka PhD hallgató a Debreceni Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskolában és tanársegéd a Nyíregyházi Egyetem Testnevelés és Sporttudományi Intézetben. Kutatási témája a kutyák rekreációban és sportturizmusban betöltött szerepének komplex elemzése. Kutatásának a célja, hogy megvizsgálja azokat a tényezőket, amelyek befolyásolják a kedvtelésből tartott állatok (társállat) tulajdonosainak döntéseit, motivációját, amikor kutyát visznek magukkal a turisztikai tevékenységekben, részt vesznek valamilyen rekreációs tevékenységben. További célja, a kutya, mint rekreációs partner szerepének feltárása, a kutyák milyen szerepet töltenek be a sportturizmusban, valamint az ember-kutya kapcsolat pszichológiai és szociális előnyeinek, és a kutyatartók fogyasztói szokásainak a vizsgálata.

rekapalinkas9@gmail.com

A fizikai aktivitás vizsgálata a társállatként tartott kutyák tulajdonosainak körében

Absztrakt

Az elmúlt évtizedben jelentősen nőtt a társállatként tartott kutyák száma. Ezt a folyamatot ösztönözték a koronavírus-járvány idején az állampolgárok szabad mozgását korlátozó intézkedések, melyek a kutyasétáltatás esetében lehetőséget biztosítottak a kutyatulajdonosok szabadtéren történő tartózkodására, a jogszabályban megjelölt időintervallumon túl. A kutyasétáltatás az állat szükségleteinek kielégítésén túl alkalmas a tulajdonos tartalmas szabadidő eltöltésére is. A tevékenység ideális esetben a kutyatulajdonosok számára rekreatív többletet biztosít. Az érzelmi és szociális területeken bekövetkező pozitív változás mellett ki kell hangsúlyozni a fizikai aktivitásra gyakorolt pozitív hatásait. Számos tanulmány bizonyította, hogy a kutyatartók szignifikánsan több időt töltenek a szabad levegőn és sétával, mint a kutyával nem rendelkezők. Egy pilot kutatás keretében megvizsgáltuk a hajdúböszörményi kutyatartók fizikai aktivitását, különös tekintettel a kutyasétáltatást befolyásoló tényezők hatására. Ezeknek a tényezőknek a megismerésével pontosabb képet kaphatunk arról, hogy mely esetekben járul valóban a kutyatartók fizikai aktivitásának növeléséhez az, hogy kutyával rendelkeznek.

Biográfiák

Laoues-Czibalmos Nóra jelenleg a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai kar Művészetnevelési, Sport és Egészségnevelési Tanszékén dolgozik mint tanársegéd. A felnőtt oktatás mellett fogyatékossgal élő gyermekekkel és személyekkel foglalkozik. A Ligetaljai Egyesített Oktatás-Nevelés Sportegyesületet koordinálja. Az egyesület tagszervezete lett a Fogyatékos Országos Diáksport-, Verseny- és Szabadidősport Szövetségnek (FODISZ) Hajdú-Bihar megyében. Ezáltal megyei fogyatékosügyi referensi, valamint versenyigazgatói munkát lát el fogyatékossgal élő gyerekek versenysportolásában és szabadidősport szervezésében

laoues.nora@ped.unideb.hu

Szerdahelyi Zoltán, PhD, egyetemi adjunktus a Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar, Komplex Művészeti- és Egészségnevelési Tanszék oktatója és kutatója kilenc éve. Kutatási területei a gyermekkori mozgásfejlődés, a fizikai aktivitás, valamint a rekreáció elméleti és gyakorlati aspektusai.

szerdahelyi.zoltan@ped.unideb.hu

PANEL 13: ANIMALS IN LANGUAGE, ART, AND CULTURAL IMAGINATION

Chair: NEMES Magdolna



SOMOGYI Kitti, PhD

University of Pécs, Hungary

The Cultural Perception of Animals through Idioms

Abstract

The perception of animals is culturally different and has an impact on thought and language. The cognitive process of sensing, selecting, organizing, and interpreting animals is transmitted through different idiomatic expressions, which implies an anthropocentric approach towards them. However, such a human-centred view of animals is manifold as it varies from culture to culture. The relationship between language and the cultural context of animals can be explored through various idioms, which are culture-specific, and their intended meaning differs from their literal meaning, thereby often requiring cultural knowledge and explanation. In the current comparative study, Japanese and English animal-related idioms are examined as they belong to cultures with different contexts.

Biography

Kitti Somogyi gained a PhD in English literatures and cultures in 2023. She has been teaching English language and culture at the University of Pécs since 2018. The focus of her current research is on language and culture, intercultural communication and discourse analysis.

somogyi.kitti@pte.hu

ARADI Csenge, PhD
University of Szeged, Hungary

Conceptualization of Animals in the African Folktale through the Lenses of Ubuntu Philosophy

Abstract

The presentation seeks to explore the conceptualization of animals and of human-animal relationships in the African folktale. The Subsaharan philosophy of Ubuntu underscores the interconnectedness of humans to one another, to the natural world and to the spiritual realm. Within this strongly anthropocentric system, there is a clear-cut hierarchy where human beings consider themselves superior to animals while still treating them with respect. Animals form an inherent part of the African belief systems as well as their social and religious practices. It logically follows that animals also occupy a central position in African folktales, where they are conventionally depicted as human-like beings possessing a high degree of agency. At the conceptual level, the depiction of animals in folktales follows a clear process of anthropomorphisation, which is a basic form of metaphor used to enable conceptual access between the different levels in the hierarchy of beings. While the cognitive schema of anthropomorphisation appears to be universal, environmental and cultural factors play a decisive role in how this system of interrelated entities emerges in everyday discourse. Adopting a cognitive linguistic approach, the presentation attempts to answer the following questions: (1) How are animals and the animal society conceptualised vis-à-vis humans and the human society in the African cultures as reflected in folktales? (2) To what extent are the findings to the first question consistent with the major tenets of Ubuntu? The corpus of the analysis encompasses a selection of traditional and post-colonial Subsaharan folktales. Preliminary findings suggest that the animal society is presented as independent of human society. In apparent contradiction with the logic of Ubuntu, animals are often viewed to be intellectually and morally equal to humans, while their symbolic value in the culture remains a fundamental aspect of the narrative.

Biography

Aradi Csenge is a senior assistant professor at the Institute of English and American Studies, University of Szeged. Her research focuses on the analysis of conceptual-cultural systems through the lens of cognitive linguistics and narratology. Her notable earlier work includes a detailed description and interpretation of the Great Chain of Being in a religious philosophical context. As a university instructor, she regularly teaches courses to African students, hence her genuine interest in the Sub-Saharan cultures. In addition to Hungarian, she regularly publishes and delivers conference presentations in English and French.

accsenge@gmail.com

Aiman KHAN

Aligarh Muslim University, Aligarh, India

Songbirds and the Synonymous Language of Loss

Abstract

“Animals are the old language of the imagination; one of the ten thousand tragedies of their disappearance would be a silencing of this speech.” The dusty feathered sparrow arrayed in its drab plume and chirping at the wake of dawn lingers in the remanence of our wits as a juvenile memory. The sparrow did abscond into the oblivion of time, it took with it the ominous vulture, the owlet, and the Siberian crane. What they bequeath unto us along with the warm reminiscence of cold truth was literature. The wildflowers, the dialects, and the quiet tranquillity of villages, all muffled by the bustling cacophony of urbanization forms a recurring theme that travels through the heart of literature across the country, from lands and languages unknown. This paper aims to expound upon the evanescence of environmental nostalgia in Indian literature from diverse linguistic traditions, focusing on selected works in Urdu, Hindi, and Malayalam. The chosen texts include poems by Malikzaada Manzoor Ahmad’s “Chehre Pe Sare Shahr Ke Gard-E-Malal Hai”, Mahadevi Verma’s “Aandhi Aai”, and Edasseri Govindan Nair’s “Kuttipuram Bridge”. Through comparative analysis of these poems, the research will explore how they portray the lament for lost innocence in the natural environment, examining the ubiquitous sense of nostalgia evoked within the cultural and Indian literary traditions. This paper will also investigate remnants of synonymous longing threaded into works of lost natural habitats across the country. This inquiry will utilise theories of psychosocial connectedness, emphasizing how cognition is deeply influenced by bodily experiences and social connections. Furthermore, the paper seeks to investigate the wane of nature-centric literary expressions in contemporary India.

Biography

Aiman Khan is from the Department of English, at Aligarh Muslim University, Aligarh, India. She has 30 poems and several articles published to her credit. She has also co-authored various books. She has presented papers at national and international conferences. Her works have been published in various esteemed journals and magazines across the country and internationally. She is the recipient of various national-level accolades from IIT Delhi, IIT Hyderabad, EFLU Hyderabad, University of Delhi, and Aligarh Muslim University. She is an active member of the Gaza Poets Society based in Gaza, the Doris Lessing Society, the International Language Association, the Raleigh Literary Society, Arz Hai, etc. She has also co-convened the Children’s Literature Conference at the Kashmiri Section, Aligarh Muslim University. She has been the organizing member of the AMU Literary Festival, Darakhshaan, Harold Cox Cambridge Speaking Prize, etc.

aimankhan.e@gmail.com

Franziska LAUBER, Artist MA, Public Spheres HES-SO
Independent artist, Switzerland

Reflections on the Artwork *On the back of the Pig*

Abstract

The artwork *On the Back of the Pig* I showed in the Musée Jurassien des Arts in Moutier/Switzerland in 2015/16 contained 200 kilos of colorful jelly gums in form of different animal species, arranged carefully on the floor in the shape of an 8 x 5 meter long and width sitting pig. The spectator was forced to move around the installation and could just see the whole form of the sitting pig from one angle. Highlighting the hidden production chain behind the manufacture of gelatine, from animal farming and breeding to killing and the production of meat and by-products that are difficult to see, the artwork aims to question how a new gaze on gelatine could re-initiate empathy upon non-human sentient beings in the livestock industry. Reflecting upon that industries generate side product (waste), the spectator looks literally at a gelatine wasteland in an art space. The artwork *On the Back of the Pig* aims to question our ways to designate, “produce” and re-value waste, and this especially in the context of intensive animal farming (turning the notion of “waste” into “material”) where non-human beings are not considered as living beings with feelings, but simply as material, as raw resources from which one could make a profit. With this artwork I went also with myself into a huge ethical dilemma: I had to deal with the ethical question if I can use as an artist material from non-human animals and involving myself into the killing of pigs for an artwork to open a discussion about animals and industry (does the end justifies the means?). In this presentation I guide the audience through the idea, the research and my ethical dilemma up to the installation in the museum and the opening of the exhibition.

Biography

Franziska Lauber is a Swiss artist and researcher. Her installations and video works consider points of contact with nonhuman animals. In her work, she questions the relationship and power structures of humans towards non-human animals in different fields. Her leading questions are: How are particular ideas of nature and culture projected onto interspecies relationships? How do humans experience empathy towards animals? The artworks often emphasise the ephemeral, both transience and disappearance, which play out over the course of her exhibitions. Recently, she has expanded her research to reflect on concepts of landscape, forest and temporality. She lives and works in Bern. Franziska Lauber is particularly interested in animal ethics in art practice and has written a personal manifesto for her art practice. She is member of the international research group ARTISTic (Art and Intuitiv Interspecies Communication).
adm.flauber@gmail.com

PANEL 14: MULTISPECIES COMMUNITIES

Chair: LÁSZLÓ Borbála



Sarah OXLEY HEANEY, PhD Candidate – **Cristina ZENATO**

The University of Exeter, UK;

People of the Water, the Bahamas

Shark Sensation Shock: The Media's Shark Fear Makeover!

Abstract

Qualitative analysis is a common methodology for examining the media portrayal of sharks. Such research has highlighted how media outlets such as tabloid newspapers and infotainment organisations, commodify fear by perpetuating negative representation of sharks by wielding certain linguistic techniques. Despite the efforts of a growing body of individuals and institutions to change this harmful stereotype, it persists today. One notable advocate for change is Cristina Zenato, who, over three decades, has developed unconventional shark-human relationships, termed 'shark-listening', that disrupt and challenge the fear-based paradigm. A qualitative analysis of three UK newspapers was conducted over a one-month period in 2024. Additionally, a pilot study using snowball sampling recruited participants to re-headline three articles from their perspective, drawing on a reframing technique designed to engage readers interactively with the news. Borrowing from participatory research techniques, the results are analysed through anthrozoological, posthuman, and shark-listening lenses. This approach reveals how results examined through these lenses challenge the media's use of fear of sharks in news and entertainment discourse and can help reframe the portrayal of sharks.

Biography

Sarah is a fourth-year part-time Anthrozoology PhD candidate at the University of Exeter. Her doctoral project, titled "Kissing Sharks," focuses on the unique and intimate shark-human relationships co-developed by Cristina Zenato and a shiver of Bahamian Caribbean Reef sharks. Sarah examines these connections through post-human, anthrozoological, and symbolic interactionist lenses. For further information, see www.kissingsharks.com. For over 30 years, Cristina Zenato and the sharks have co-developed these unconventional relationships, termed "shark-listening." Often cooperating with scientists, Cristina utilises shark behaviourist and ecologist techniques in her work to educate the public about the importance of protecting sharks and their oceanic habitat. Cristina can be contacted via <https://cristinazenato.com/>. Drawing on Participatory Action Research theories, Sarah and Cristina are collaborating to examine the origins, co-evolution, and components of shark-listening and how these unique relationships influence, reframe, and impact societal perceptions of sharks.

sh750@exeter.ac.uk; czenato@gmail.com

Irina FRASIN, PhD Senior Researcher

Gheorghe Zane Institute for Economic and Social Research, Romanian Academy, Iași Branch, Romania

Community Cats, Special Needs Cats and Ethical Dilemmas

Abstract

In Romania we have a very large population of free roaming cats but their presence and lifestyle are mostly ignored. There are no public shelters for cats and, in general, it is believed that cats do not fare well in captivity / shelters. This is why most NGOs involved in caring for these cats rely mostly on TNR programs and fostering. Recently my research was focused on investigating the best methods of going forward in caring for these community cats. I argued that developing the shelter system and building special cat-shelters is not the best way. Instead we need to develop our knowledge and make efforts to better understand our feline friends. Thus we will be able to better respond to their needs. But equally important it is to build a network of support for people working to save and take care of cats (getting to them the information they need, social services of veterinary care, encourage donations in products from restaurants or supermarkets, etc.). In this presentation I will be focusing on a difficult and often overlooked issue: the care of un-owned cats that are either incurably sick or with disabilities and need special care and attention. I will be discussing some of the solutions and questioning the usual responses to these cases (especially the choice of euthanasia). The most important of all is to reframe the way we see cats and all the other animals that share our communities. Treating cats as partners, co-workers (especially people like me involved in studying them) need to promote the idea that we share the city with other intelligent and sentient living beings that have just as much place there as we have. In promoting this message, the community cats may work as an example. Understanding better the communities of free-roaming animals we get a better chance to build a more humane and open multi-species society.

Biography

Irina Frasin is a researcher in the Gheorghe Zane Institute for Economic and Social Research, Romanian Academy, Iasi Branch. Her basic formation is in philosophy and history. For about 10 years she has taught classical Greek philosophy and intercultural communication at the Alexandru Ioan Cuza University of Iasi. Lately she began to focus her research on anthrozoology, moving from intercultural communication to inter-species communication. She recently received a Master's degree in Ethology and Human Animal Interaction at USAMV Cluj-Napoca. At the moment she is involved in studying cat-human relations and communication with a special focus on free-roaming cats and their place and role in their human communities. She is involved in organising a yearly international symposium in anthrozoology (The Anthrozoology Symposium <https://anthrozoology.acadiasi.org/en/home/>) and she is co-editing the book series *Anthrozoology Studies* (<https://anthrozoology.acadiasi.org/en/books-2/>).

irina.anthrozoology@gmail.com

Kristine HILL, PhD

University of Hradec Králové, the Czech Republic

Sun, Sea, and Cats: A Multispecies Ethnography of a Colony of Cats (*Felis catus*) Living on the Costa del Sol, Spain

Abstract

Situated at the intersection of tourism, migration, and human-animal studies, this paper is based on a multi-species ethnographic study of a colony of cats (*Felis catus*) living on the Costa del Sol, Spain. The study focuses on the relationships between human residents, visitors, and free-living (unowned) cats inhabiting a popular “sun and sea” style vacation destination. Emergent themes from preliminary fieldwork and analysis of TripAdvisor comments (Hill 2024) informs the current project, which specifically engages with colony caretakers, tourists, and locals (feline and human). A thematic analysis of observations and interactions with free-living cats was performed following fieldwork undertaken in late Spring 2024. Fieldnotes and video footage was used to capture and record the daily habits and behaviours of around 42 cats living along a 1.6 km stretch of the Torremolinos promenade. Data includes interactions between cats and tourists and feeders. Humans were not intentionally filmed without their consent, and any faces or identifying information caught on camera was anonymised prior to analysis. Cats were observed from a respectful distance and any interactions were feline-driven. While not a typical tourist attraction, many people enjoy seeing healthy, happy cats and are disturbed by an abundance of sick or abused animals. An understanding of both feline and human needs, wants, and desires, within a specific cultural context, is imperative for harmonious multispecies co-existence. This study builds upon the concept of a transnational community-building, residential tourism (O’Reilly 2000; 2009), and more-than-human cultural co-creation by focusing on how British expatriates, tourism-based business owners, and visitors engage with and relate to free-living cats. These findings provide insight into how local cats interact with human residents and tourists, and vice versa.

Biography

Kris holds a PhD in Anthrozoology from the University of Exeter, UK (2023). Her doctoral research focused on cat-human relations, and discourses surrounding free-roaming cats (*Felis catus*). She has authored/co-authored 16 peer-reviewed articles in the field of human-animal studies and her academic interests include animals and tourism, more-than-human families, and cat-human cultures. Kris is founder of the Cat Academic Think Tank (eCATT), Anthrozoology as International Practice (AIP), and co-host for The Anthrozoology Podcast. She is a Communication Officer and Trustee of the Society for Companion Animal Studies (SCAS), and co-editor for Sloth: A Journal of Emerging Voices in Human Animal Studies. During the Winter term (2024/2025), Kris is employed as a visiting professor at the University Hradec Králové, Czechia. Beyond that she seeks an academic position where she can apply for external funding to continue her research. Visit www.academiccatlady.com to learn more about Kris’ research and collaborative projects.

tinehill@gmail.com

Noemi QUAGLIATI, PhD

Ca' Foscari University of Venice, Italy

Sensing a Lagoon through the Cormorant Dimension

Abstract

The Venetian Lagoon is known worldwide. Nevertheless, only “The Stones of Venice,” namely its architecture, to use John Ruskin’s book title, is familiar to most visitors. Instead, the lagoon’s more-than-human presence often remains out of focus. Located between land and sea, the Lagoon of Venice supports countless varieties of plant and wildlife species. Being the largest wetland in Italy, this lagoon is a protected habitat mentioned in the European Union’s Habitats Directive as a “priority for conservation” site (part of the Natura 2000 network of nature protection areas and LIFE program) and an “action site” of the EU Horizon 2020 Green Deal project WaterLANDS. Moreover, it is considered a wildlife sanctuary by the Ramsar Convention for wetlands because is a crucial site for numerous species of coastal wintering, migrant, and breeding waterbird species. My contribution to the 3rd International Anthrozoology Conference aims at exploring the Venetian Lagoon’s hydrodynamics and geomorphological transformations, as well as the more-than-human world, by using multispecies ethnographic methods and positioning aquatic birds as subjects able to bring us from the atmo-sphere to the hydro-sphere and vice versa. In particular, the cormorants inhabiting the Venetian Lagoon will be the focus of my presentation, which will confront the topic through the lenses of environmental humanities, cultural studies, and ecocritical art history. Usually reaching Venice from Poland, Sweden, or Denmark, cormorants are fish-eaters, catching the prey by diving from the surface and nesting in colonies – behaviours that sometimes conflict with human interests. However, trying to understand these animals can guide us in inaccessible spaces of wetlands, showing the power relation in managing these environments, new levels of toxicity, as well as measures to reduce the detrimental effects of human actions on the ecosystem.

Biography

Noemi Quagliati is a Marie Skłodowska-Curie Postdoctoral Fellow at Ca' Foscari University of Venice, with the project “Bird’s-Eye Views of the Venetian Lagoon. Planetary Visions and Birdscapes of an Aquatic Ecosystem,” and a member of The New Institute Centre for Environmental Humanities (NICHE). She received a PhD in art history from Ludwig Maximilian University of Munich and the Rachel Carson Center for Environment and Society on the subject of landscape photography in WWI Germany. From 2021 to 2023, Noemi lectured on German eco-aesthetics at the Junior Year in Munich program (LMU and Wayne State University) and offered courses on North American photography and art at LMU’s Amerika-Institut. Over the last few years, she has also been a visiting researcher at the University of California, Berkeley, the University of Georgia, and the Research Institute for the History of Science and Technology of the Deutsches Museum.

noemi.quagliati@unive.it

Camilla TUMIDEI, PhD Student
University of Turin, Italy

Transforming Bodies and Spirits: Contemporary Practices and Rituals Surrounding Companion Animal Death

Abstract

Companion animals are integral members of human lives, profoundly shaping our social and emotional worlds. Their death not only marks a significant loss but also initiates what can be described as a process of “thanato-metamorphosis” (Favole 2003), where both the physical and spiritual aspects of the animal undergo transformation. This is evident in the ritual practices, funerary arrangements, and decisions regarding their remains, which serve as essential components of a grieving process that is usually difficult to express. Yet, these practices not only facilitate mourning but also offer a critical lens through which we can rethink and better understand the complex relationships between humans and animals. Drawing on ethnographic research conducted at a cemetery and cremation centre for animals in Sardinia, Italy, this presentation explores how individuals create spaces to express grief and memorialise their animals, often challenging what is considered appropriate in investing time and emotional labour after the death of a companion animal. The study highlights the cultural significance of burial and cremation practices, examining the aesthetics and material forms of commemoration within these spaces and evolving beliefs about the role of companion animals in the afterlife.

Biography

Camilla Tumidei is a PhD student in Social Anthropology at the University of Turin. She is conducting fieldwork in an animal cemetery and crematorium in Sardinia (Italy) to understand practices and rituals surrounding animal death. Combining her interests in research methods and her training in cognitive ethology, she is also exploring ways to integrate methodological approaches from the humanities and behavioural sciences to bring together animal and human perspectives.

camilla.tumidei@unito.it

PANEL 15: CONFLICTS AND ETHICS IN HUMAN-ANIMAL RELATIONS

Chair: LÁSZLÓ Borbála



Elias MADZUDZO, PhD

Midlands State University, Zimbabwe

Community Wildlife Management and Poaching Syndicates in Zimbabwe

Abstract

This study focuses on wildlife and human relationships among peasant communities in Tsholotsho district, Matabeleland province of Western Zimbabwe. Sharing boundaries with the Hwange National Park, Tsholotsho district is home to diverse and abundant wildlife, but poaching particularly by foreign connected syndicates, poses a significant threat to the region's conservation efforts. This threat is complex because Community-based wildlife management (CBWM) initiatives have been implemented to involve local communities in conservation and benefit-sharing yet outsiders are incentivising local communities to engage in poaching, fuelled by economic hardships, lack of alternative livelihoods, and corruption. This study examines the challenges and opportunities of CBWM in addressing poaching in western Zimbabwe. We conducted interviews with community members, traditional leaders, and conservation officials. We also conducted digital ethnography focussing on press reports from Matabeleland province. Our findings reveal that while CBWM has improved community attitudes towards conservation, poaching remains a significant problem. Limited economic benefits, inadequate training and capacity, and tendency towards decentralisation and devolution leading to contradictions in governance hinder the effectiveness of CBWM. We recommend strengthening community control of wildlife management, improving benefit-sharing mechanisms, and enhancing law enforcement and anti-poaching efforts. Additionally, alternative livelihoods and economic empowerment programs can reduce the incentives for poaching. Our study highlights the need for a collaborative approach, involving communities, conservation organizations, and government agencies, to combat poaching and promote sustainable wildlife management in western Zimbabwe. Effective CBWM can contribute to the long-term conservation of wildlife resources and improve the livelihoods of local communities.

Biography

Elias Madzudzo is an anthropologist with an interest in natural resource based rural development in Southern Africa. He has undertaken extensive research on community based natural resource management in Zimbabwe, Zambia and Malawi. Currently he is a social theory lecturer in the Department of Community Studies at Midlands State University.

emadzudzo@staff.msu.ac.zw

Niñoval Flores PACAOL

Eastern Visayas State University, the Philippines

Eco-Genetics vis-à-vis Relational Moral Psychology in Livestock Farming

Abstract

The climate crisis presses the agricultural sector for a paradigm shift, particularly those related to livestock farming, which emits carbon dioxide (CO₂), methane (CH₄), and nitrous oxide (N₂O) through feed production and during animals' digestive processes. Livestock farming will remain an anthropocentric-driven enterprise, however large the emission of animals. Any form of livestock farming prohibition must not target animal extermination but only sectoral operations. The paper defends potential eco-genetics that may reduce or cut animal greenhouse gas emissions by modifying the genetic makeup of livestock animals without compromising animal welfare. This is rooted in the distinctive patterns of two socially prescribed cooperative functions, that is, care and hierarchy, in relational moral psychology, with the other two being mating and transaction, which are less relevant in eco-genetics. In general, humans have an unconditional moral obligation to care for most non-human animals, including those in livestock farming, for their own sake. If the government were to prohibit or regulate livestock farming, it is undoubtedly sensible to look after the well-being of such beings against the strain of climate change for long-term survival beyond mere consumption or economic ends. The power of genetic modifications can play a transformative role in mitigating climate change and ensuring a more sustainable future for both humans and the planet.

Biography

Niñoval F. Pacaol, a Licensed Professional Teacher (LPT), serves as a Social Science Faculty member and concurrently holds the position of Head of the R&D Monitoring and Evaluation Office (RDMEO) at Eastern Visayas State University (EVSU). Before joining the university, he led the Office of Research and Development and served as a full-time faculty member at Burauen Community College. His research and academic interests focus on a wide range of topics including transhumanism, public health, education, poverty, politics, anime, sexuality and gender, death studies, and bioethics.

ninoval.pacaolo5@gmail.com

Akashleena BASU, PhD Student
University of Minnesota, Twin Cities, United States

Knots and Knives: Human-Nonhuman Entanglements in Dhuliyān, India

Abstract

My ethnographic paper revolving around the figure of the Muslim butcher in the border town of Dhuliyān in Murshidabad, India, engages with human-nonhuman relations in and through the act of Islamic slaughter. Focusing on these human-nonhuman entanglements during the times of chest thumping Hindu Nationalism and hate mongering in contemporary India, this paper will address the nature of the butcher's personhood. Imbricating life and non-life, secreting both human and other-than-human affect, the border town blurs the boundaries between the human and the animal, the human and the material, formulating and reformulating personhood anew. Locating the Muslim butcher within the contested fabric of the 'political' in India, I would like to study the other-than-human engagements of this figure. I would like to do so by understanding the human-animal relatedness or the human-animal bonds (in the form of tending and care) that are established before the act of slaughter. Studying these bonds, I am interested in decentring the human in and through the concept of 'becoming animal'. Using the trope 'becoming animal', my intention is to blur the distinction between the gift to the divine and the halal meat commodity, establishing the traces of sacrificial slaughter or *qurbani* in everyday slaughter or *zabāh*. Moving beyond multispecies relatedness, this paper would delve deeper into the element of rupture or the kind of love that propels death or the kind of love that ricochets between life and death. Harping on the importance of principled distance, fleshing out the moment of slaughter or the instance of death as experienced by the animal, my intention is to show how the dyad of suture and rupture work in the case of slaughter in and through the materiality of the knife. Highlighting the materiality of the knife, my paper will argue that the personhood of the Muslim butcher in this border town is established via the entanglements of organic corporeality (encompassing the animal and the human) and the material abstraction of detachment as exemplified by the knife, opening radically new modes of ontology, undoing the certitude of the 'human'.

Biography

Akashleena is a PhD student in the department of Anthropology at the University of Minnesota. Her research interests revolve around multispecies studies, Muslim subjectivities and subcontinental philosophy.

basu0040@umn.edu